

Linnéuniversitetet

Kalmar Växjö

Examensarbete 15 hp – Kandidatuppsats
Medie- och kommunikationsvetenskap

Vi alla ler på samma språk..

*En studie om hur kultur skapas med kommunikation och
interaktion i kvinnoföreningen OliviA!*

*Författare: Linnea Gustafsson
Författare: Mergimtare Donna
Ahmeti*

*Handledare: Britt-Marie Ringfjord
Examinator: Förnamn Efternamn
Termin: VT15
Ämne: Medie- och
kommunikationsvetenskap
Nivå: Kandidat*

Abstract

Author: Linnea Gustafsson, Mergimtare Donna Ahmeti

Title: OliviA

Location: Linnaeus University

Language: Swedish

Number of pages: 40

This study focuses on the intercultural communication of the women's association OliviA. The association has 50 members with different cultural backgrounds who are working together. The organization strives to reduce racism, increase equality and to create a meeting place for women. This thesis examines how the communication is managed, despite the different cultural backgrounds. The questions we asked ourselves were how the women communicate with each other, and how they integrate together? The study answers these questions from the perspective of the organization OliviA. The aim of the thesis is to find advantageous communication methods in order to help similar organizations.

The study is of a hermeneutic research perspective, and uses a qualitative research method. The primary empirical gathering has been through qualitative individual interviews with members of the Association OliviA. The secondary empirical data is collected through an observational study, during an activity that the association Olivia organized, which is used as a complement to our primary empirical gathering.

This study uses the theories of ethnocentrism, feminism and communicative actions. With these theories in mind the thesis examines the empirical data. The study examines leadership roles, and to what extent language is of importance in an organization like OliviA, as well as other important aspects of the study's research. This thesis shows that the women of the association have a common female culture together, and strive to achieve the association's goals. It also shows that the different cultural backgrounds in the association are seen as a positive aspect, and that the respondents use this to learn from each other and to form a closer relationship. The study also shows that the women have an intercultural awareness, where the keystone is based on respect, and focuses to work together as a unit.

It was concluded that the approach and mentality in the association OliviA receives an interaction between the female members that works. The women create knowledge from each other based on experience, sympathy and respect and that everyone gets to speak.

Nyckelord

Interkulturell kommunikation, jämställdhet, interaktion, ledarskap, kvinnokultur, gemenskap, etnocentrism

Tack

Till kvinnoföreningen OliviA och alla fantastiska kvinnor som har ställt upp på vår undersökning. Även ett stort tack till vår handledare Britt-Marie Ringfjord!

Innehåll

1 Inledning	1
1.1 Problemformulering och bakgrund	1
1.2 Begreppsdefinition	3
2 Teoretisk ram	6
2.1 Feminism, tidigare forskning och definitioner	6
2.2 Etnocentrism, definitioner i tidigare forskning och genus	9
2.3 Habermas- Kommunikativa handlandet och tidigare forskning	11
2.4 Motivering till valda perspektiv	13
3 Syfte	15
3.1 Frågeställning	15
4 Metod	16
4.1 Kvalitativ forskningsmetod	16
4.2 Urval	16
4.3 Intervju	17
4.4 Intervjun som en komplex handling, tre problem som intervjuaren ställs inför	18
4.4.1 <i>Social Scen och dynamik</i>	18
4.4.2 <i>Att berätta moraliska historier och bekräfta sig själv:</i>	19
4.4.3 <i>Att styra in på ämnet- intervjun som identitetsarbete:</i>	19
4.5 Observationsstudie	19
4.6 Kritik mot observation som metod	20
4.7 Kvalitativ innehållsanalys	21
4.8 Etik	21
5 Empiri & Analys	22
5.1 Empiri av observation och analys av teorier	22
5.2 Empiri av intervjuer och analys av teorier	25
5.2.1 <i>Interaktion</i>	28
5.2.2 <i>Engagemang</i>	30
5.2.3 <i>Föreningslivet</i>	32
5.2.4 <i>Synen på föreningen Olivia</i>	35
6 Slutsats och diskussion	37
6.1 Vidare forskning	40
Referenser	41
Bilagor	43
Bilaga A Intervjufrågor	43

1 Inledning

Vägledning i denna studie kommer att vara hur föreningen OliviA arbetar med kulturella mångfaldsfrågor som bidrar till att stärka kvinnokulturen i samhället. Denna studie kommer att behandla olika fenomen om feminism, kommunikativa handlandet och etnocentrism för att besvara forskningsfrågan.

1.1 Problemformulering och bakgrund

En bred definition av feminism grundar sig i att kvinnor känner systematiska sociala orättvisor i samhället och har därför åtagit sig någon form av omprövning av kvinnors ställning i samhället (Cramauër, 2000). I slutet av 60-talet växte en samhällskritisk rörelse fram i västvärlden om kvinnors situation i samhället. Holter beskrev att kvinnor och män var socialt kännetecknade i ett system där det fanns olika normer hur man fördelade uppgifter, plikter och rättigheter i samhället. Genom att kvinnor skulle bli medvetna om att dessa normer var socialt inlärd, menade Holter att möjligheten att överskrida och förändra könsrollsmönstren fanns (Månsson, 2010). I anknytning till det så utvecklades den moderna kvinnoforskningen upp om kvinnors liv utifrån nya utgångspunkter. Vid 70-80 talet kände många kvinnor inte igen sig i den verklighet de mötte ute i manssamhället. Då började man förstå hur det samhälleliga livet var styrt av regler, språk och värderingar som getts form av manliga erfarenheter, manlig makt och dominans. Kvinnokultur blev som en motkultur mot mansamhället där Berit Ås ansåg att teorin om kvinnokultur var;

”En teori som beskriver sammanhanget mellan upplevelser, beteende, intryck och idéer hos kvinnor, beträffade oss själva och världen omkring oss. För alla hjälplösa, förvirrade och osäkra kvinnor, för alla dem, som känner sig värdelösa och utan klara mål i livet, kan den kanske också ha en terapeutisk funktion” (Månsson, 2010 s:224).

Den nya diskussionen och debatten om feminism som tog form och som exploderade fram var starten på något mycket större, de ovan nämnda begreppen är något som fortfarande diskuteras. En stor förändring i samhället och ett annat sätt att tänka på gjorde att nya frågor togs upp och samhället kritiserades (Månsson, 2010). Roten i problemet var den definition som kvinnan fick, en definition som med tiden inte stämde in på kvinnokulturen i samhället. Kvinnans roll hade utvecklats och den offentliga

sektorn exploderade, kvinnor kom ut i arbetslivet men definitionen och den gamla bilden av kvinnan som hemmafru fanns kvar. Det var ett problem som utvecklades, ett problem som handlade om kvinnas faktiska roll i samhället och synen på kvinnan som en hemmafru. Detta blev till ett bidragande faktor till att kvinnors intresse för deras rättigheter och jämställdhet växte fram i samhället (Månsson, 2010).

Kvinnokultur finns idag i flera sammanhang, dels som politisk term för att lyfta fram betydelsen av kvinnors traditionella ansvar och arbetsområden. I den vetenskapliga termen finns kvinnoforskning som kulturpolitisk term för att belysa kvinnliga kultursarbeters verksamhet och villkor (NE.se). Många kvinnor som forskar om kvinnokultur definierar begreppet som handling, upplevelse och symbolvärld som grundar sig i kvinnors upplevelse, intressen, värderingar och frustrationer (Halsaa, 1987).

I avhandlingen *femenism, citizenship and the media* beskriver Cramauër grunderna för kollektiva åtgärder, som kan definieras som samarbetsåtgärder som vidtagits av olika individer med ett gemensamt mål. Cramauër menar att kvinnor har kollektiva erfarenheter som kommer från ett konstruerat förtryck snarare än från kvinnlighet eller skillnader (Cramauër, 2000).

I dagens samhälle så finns det olika kvinnorörelser organisationer och intressegrupper som har samma mål och vision, de delar ett intresse och arbetar mot samma strävan. Det finns idag kvinnoföreningar på både lokal nivå och internationell nivå. Det som ligger i fokus för dessa organisationer eller grupper är intresset de delar och dess syfte. Kvinnokulturen är en kultur i sig, en kultur som handlar om ett gemensamt ämne, kvinnans roll i samhället. Många föreningar och organisationer har kvinnor med olika kulturella bakgrunder. Våra kulturella bakgrunder ger oss olika normer och värderingar, trots det så går det att hitta likheter och delade intressen. Kvinnorörelser i olika delar i landet arbetar med kvinnor från olika bakgrunder och kulturer. En gemensam beteckning för dessa organisationer är kvinnorörelsen. (Cramauër, 2000).

I tidskriften "har kvinnor gemensamma intressen" av Beatrice Halsaa diskuteras grundbegreppet intressen som ett fenomen som präglar alla individer i samhällslivet. Intressen är något som för människor samman och skapar gemenskap och samhörighet.

Halsaa diskuterar betydelsen av kön i den politiska organiseringen, hon menar att kvinnor organiserar sig i rena, oberoende kvinnoföreningar som både har formella och oformella skeenden för att främja sina intressen. Kvinnor organiserar sig också för att driva enskilda frågor, genom att exempelvis få en mer kvinnovinkling på politiska frågor. Kvinnors organisering kan ses som subjektiva kvinnointressen som inte omfattar alla, utan grupper med större eller mindre antal kvinnor (Halsaa, 1987).

Genom att förstå intressebegrepp ur ett objektivt synsätt, är genom att se den enskilda kvinnoindividen som en individ som inte är i stånd till att se sitt eget bästa och inte vet vad hon är förtjänt av. En generell anledning till detta fenomen är att individen ibland saknar insikt till att någon har manipulerat med individens medvetande (Halsaa, 1987).

För objektiva intressen är en mer korrekt utgångspunkt, att se det genom att vi människor är utrustade med vissa okränkbara mänskliga rättigheter, vilket har koppling till människovärdet. Det finns i människors intresse att dessa rättigheter följs och det är just därför de rör sig om objektiva intressen (Halsaa, 1987).

Ur Marx perspektiv så ses intressen som ett kollektivt fenomen, det vill säga att intressen betraktas som något överindividuellt. Vilket innebär något som är gemensamt för folk i samma situation. Intressesituation kan bygga på erkännanden eller inte erkännanden och därför skiljs subjektiva och objektiva intressen åt (Halsaa, 1987).

1.2 Begreppsdefinition

Kultur- *odling, bildning*. Spengler såg på kultur som organisk livsyttning som föds, utvecklas och fulländas inom folk, samhällsgrupper och nationer (Ne.se).

Inom historiematerialistisk forskning bör kultur beteckna ett processuellt sammanhang, inom det synsättet står socioekonomisk förhållanden, individer i ständig interaktion och tankemönster samt medelkulturer som exempel; klass och kön (Ne.se).

1.3 Problemformulering och bakgrund

En bred definition av feminism grundar sig i att kvinnor känner systematiska sociala orättvisor i samhället och har därför åtagit sig någon form av omprövning av kvinnors ställning i samhället (Cramauër, 2000). I slutet av 60-talet växte en samhällskritisk rörelse fram i västvärlden om kvinnors situation i samhället. Holter beskriver att kvinnor

och män var socialt kännetecknade i ett system där det fanns olika normer hur man fördelade uppgifter, plikter och rättigheter. Genom att kvinnor skulle bli medvetna om att dessa normer var socialt inlärd, menade Holter att möjligheten att överskrida och förändra könsrollsmönstren fanns (Månsson, 2010). I anknytning till det så utvecklades den moderna kvinnoforskningen upp om kvinnors liv utifrån nya utgångspunkter. Vid 70-80 talet kände många kvinnor inte igen sig i den verklighet de mötte ute i manssamhället. Då började man förstå hur det samhälleliga livet var styrt av regler, språk och värderingar som getts form av manliga erfarenheter, manlig makt och dominans. Kvinnokultur blev som en motkultur mot mansamhället där Berit Ås menade att teorin om kvinnokultur var;

”En teori som beskriver sammanhanget mellan upplevelser, beteende, intryck och idéer hos kvinnor. Beträffade oss själva och världen omkring oss. För alla hjälplösa, förvirrade och osäkra kvinnor, för alla dem, som känner sig värdelösa och utan klara mål i livet, kan den kanske också ha en terapeutisk funktion” (Månsson, 2010 s:224).

Den nya diskussionen och debatten om feminism som tog form och som exploderade fram var starten på något mycket större. De ovan nämnda begreppen är något som fortfarande diskuteras. En stor förändring i samhället och ett annat sätt att tänka på gjorde att nya frågor togs upp och samhället kritiserades (Månsson, 2010). Roten i problemet är den definition som kvinnan fick. En definition som med tiden inte stämde in på kvinnokulturen i samhället, kvinnans roll hade utvecklats i samhället och den offentliga sektorn exploderade, kvinnor kom ut i arbetslivet men definition och den gamla bilden av kvinnan fanns kvar. Det var ett problem som utvecklades, ett problem som handla om kvinnas faktiska roll i samhället och synen på kvinnan som en hemmafru. Detta var en bidragande faktor till att kvinnors intresse för deras rättigheter och jämställdhet växte fram (Månsson, 2010).

Kvinnokultur finns idag i flera sammanhang, dels som politisk term för att lyfta fram betydelsen av kvinnors traditionella ansvar och arbetsområden. I den vetenskapliga termen finns kvinnoforskning som kulturpolitisk term för att belysa kvinnliga kultursarbetsverksamhet och villkor (NE.se). Många kvinnor som forskar om kvinnokultur definierar begreppet som handling, upplevelse och symbolvärld som grundar sig i kvinnors upplevelse, intressen, värderingar och frustrationer. (Halsaa, 1987).

I avhandlingen *femenism, citizenship and the media* nämner Cramauër grunderna för kollektiva åtgärder som kan definieras som samarbetsåtgärder som vidtagits av olika individer med ett gemensamt mål. Kvinnor har kollektiva erfarenheter som kommer från ett konstruerat förtryck snarare än från kvinnlighet eller skillnader (Cramauër, 2000).

I dagens samhälle så finns det olika rörelser, organisationer och intressegrupper som har samma mål och vision, de delar ett intresse och arbetar mot samma strävan. Olika kvinnorörelser har tagit form i olika delar i landet. Det finns idag kvinnoorganisationer på både lokal nivå men också internationellt. Det som ligger i fokus för dessa organisationer eller grupper är intresset de delar och dess syfte. Kvinnokulturen är en kultur i sig, en kultur som handlar om ett gemensamt ämne och det centrala är kvinnans roll i samhället. Många föreningar och organisationer har kvinnor med olika kulturella skillnader. Våra kulturella skillnader ger oss olika normer och värderingar, men trots detta så kan man också hitta likheter och delade intressen. Kvinnorörelser i olika delar i landet arbetar med kvinnor från olika bakgrunder och kulturer. En gemensam beteckning för dessa organisationer är kvinnorörelsen. (Cramauër, 2000).

I tidskriften "har kvinnor gemensamma intressen" av Beatrice Halsaa diskuteras grundbegreppet intressen som ett fenomen som präglar alla individer i samhällslivet. Intressen är något som för människor samman och skapar gemenskap och samhörighet. Halsaa diskuterar betydelsen av kön i den politiska organiseringen. Hon menar att kvinnor organiserar sig i rena, oberoende kvinnoorganisationer som både har formella och oformella skeenden för att främja sina intressen. Inom organisationer där både män och kvinnor samverkar, ett exempel är norska partier som har sina egna kvinnoorganisationer för att samordna de kvinnopolitiska intressena inom det partiet. Kvinnor organiserar sig också för att driva enskilda frågor, genom att exempelvis få en mer kvinnovinkling på politiska frågor. Kvinnors organisering kan ses som subjektiva kvinnointressen som inte omfattar alla, utan grupper med större eller mindre antal kvinnor (Halsaa, 1987).

Genom att förstå intressebegrepp ur ett objektivt synsätt är, genom att se den enskilda kvinnoindividen som en individ som inte är i stånd till att se sitt eget bästa och inte vet

vad hon är förtjänt av. En generell anledning till detta fenomen är att individen ibland saknar insikt, till att någon har manipulerat med individens medvetande (Halsaa, 1987).

För objektiva intressen är en mer korrekt utgångspunkt, att se det genom att vi människor är utrustade med vissa okränkbara mänskliga rättigheter, vilket har koppling till människovärdet. Det finns i människors intresse att dessa rättigheter följs och det är just därför de rör sig om objektiva intressen (Halsaa, 1987).

Ur Marx perspektiv så ses intressen som ett kollektivt fenomen, det vill säga att intressen betraktas som något överindividuellt. Vilket innebär något som är gemensamt för folk i samma situation. Intressesituation kan bygga på erkännanden eller inte erkännanden och därför skiljs subjektiva och objektiva intressen åt (Halsaa, 1987).

1.4 Begreppsdefinition

Kultur- *odling, bildning*. Spengler såg på kultur som organisk livsyttring som föds, utvecklas och fulländas inom folk, samhällsgrupper och nationer (Ne.se).

Inom historiematerialistisk forskning bör kultur beteckna ett processuellt sammanhang. Inom det synsättet står socioekonomisk förhållanden, individer i ständig interaktion och tankemönster samt medelkulturer som exempel; klass och kön (Ne.se).

2 Teoretisk ram

I denna del beskrivs begreppen etnocentrismen, delar av feminism som är relevant för vår studie och det kommunikativa handlandet. Vi kommer också presentera en forskningsöversikt över tidigare forskning inom dessa teorier.

2.1 Feminism, tidigare forskning och definitioner

När kvinnor går tillsammans och bildar föreningar och organisationer går att förstå genom kollektiv identitet, den kollektiva identiteten är konstruerad och ihållande genom samhällen och social rörelse. Kollektiv identitet delas av en grupp kvinnor/medlemmar som delar samma intressen, erfarenhet och solidaritet (Cramauër, 2000). Vidare bygger det på att förstå kollektiv feministisk identitet, vilket Cramauër beskriver som tre huvudkomponenter som innefattar: aktivitet i kollektiva engagemang inom kvinnorörelsen, kollektiv identitet som baseras på genus samt egalitära

könsrollsövertygelser. Cramauër hänvisar till Tolleson Rinehart som beskriver att en kvinnogrups identifiering är kvinnors känsla av sina anslutningar och närhet till varandra. Denna känsla beskrivs som ett gemensamt åtagande och en delad status. En grupp kvinnor identifierar sig med kvinnors känslor som bidrar till gemenskap, närhet och som också kan ge delad status. Hon påstår vidare att gruppidentifikationen är som ett erkännande att förhållandet till den politiska världen är åtminstone delvis speciellt formad genom att vara man eller kvinna. Det som vidare benämns som könsidentifiering är könsnormer och relationer som bidrar med versioner om vad som ses som maskulint eller feminint. (Cramauër, 2000).

Inom feministisk socialisationsteori blev det en viktig huvudpunkt när det gällde forskning inom socialisation och könsidentitet. Chodorow analyserade modersfunktionen om vilka faktorer det var som återförde modersfunktionen generation efter generation. Den grundläggande tanken blev här att reproduktionen är en central funktion i samhällets hela organisation och i förhållanden mellan könen. Chodorow påpekade hur annorlunda den sociala miljön upplevs redan som barn och att det är framförallt hur mödrar tar hand om barnen, detta har som följd hur personlighetsutveckling kommer att ske för de olika könen. Om det är en flicka så får hon sin identitet inom ramen för från mammans relation, där modern ser dottern som mer lik sig själv. När det gäller sonen så ser modern honom som sin egen motpol och därför blir sonen mer förenad med erfarna ego gränser (Månsson, 2015).

I tidskriften om ”klassbegreppets återkomst” av Anita Göransson belyser Göransson att beroende på uppväxtmiljö så har individer delvis med sig olika klasserfarenheter. Från en undersökning som gjordes år 2001, fann en forskargrupp att de kvinnliga toppcheferna i landet kom från en familj med yrkesarbetande och föreningsaktiva mödrar. Det som gick att tolka av det var att en yrkesaktiv mor var som ett föredöme för dessa kvinnor. De kvinnor som var toppchefer kom från en jämställd familj, där föräldrarna haft yrken på samma nivå. Vilket i sin tur visade sig på hennes ambitioner, dock visade det sig att de manliga toppcheferna oftare vuxit upp med en mamma som var hemmafru. Vilket tyder på att en jämställd uppväxtmiljö inte haft betydelse för deras yrkesval (Göransson, 2008).

Joan Scott definierar att ”*Genus konstrueras i sociala relationer som baseras på upplevda skillnader mellan könen*” (Månsson, 2010 s: 246). Hon menar att genus blir konstituerat i sociala relationer, där det finns fyra nivåer som står i relation till varandra, de innefattar: De kulturella symbolerna, de normativa begreppen, de sociala institutionerna och organisationerna samt den subjektiva identiteten. Scott menar att man genom genusbegreppet på skilda sätt kan uttrycka en social förståelse av könsskillnader i olika kontexter. Scott anser att kvinnans position i könsrelationer eller i det sociala livet, inte är en verkan av vad hon gör utan en effekt av den innebörd hennes handlingar får genom konkret social interaktion. På så sätt påvisar Scott att det blir ett maktanspråk och maktutövande i hänvisningar till könsskillnader (Månsson, 2010).

I ”Nutida feministiska klassanalys” av Nancy Fraser och Judith Butler, argumenterar Fraser för de negativa aspekterna med postkolonialismens tids arv. Hon menar att det måste finnas två parallella kamper, en för ekonomisk omfördelningen och en för kulturellt erkännande av osynliggjorda grupper. Dessa grundar sig i två olika sorters orättvisor, dels de socioekonomiska och de kulturella eller symboliska, genus och ras nämns som exempel. Genus är det som styr de ojämnligen förhållanden på arbetsmarknaden. Med det menar Fraser olikheterna mellan produktivt förvärvsarbete och reproduktivt arbete i hemmen mellan kvinnligt och manligt lönearbete. Detta beskriver Fraser som strukturer som liknar ”klass” och dessa strukturer och orättvisor måste ”botas” genom förändring av det ekonomiska systemet. Vidare hävdar Fraser om genus bara skulle handlat om ekonomi skulle det kunnat avskaffas genom en omfördelning, på liknande sätt som de ekonomiska genusskillnaderna måste omintetgöras, hävdar Fraser att de kulturella måste göras synliga (Holgersson, 2008).

Ledarskap mellan könen:

Vissa påstår att det finns skillnader mellan de manliga och kvinnliga ledarna, andra hävdar att kön inte har någon betydelse högt upp i hierarkin. De olika könsrollerna är en programmering som ligger djupt inrotat, dessa roller kommer från samhällets normer och skapar stereotyper. De förväntningar som samhället har på dessa olika roller har sitt ursprung ifrån den sociala miljön (Ridgeway, 2001). Hur kvinnor och män ska hantera situationer, hur de ska agera eller uppträda, är ett system som är bestämt utifrån de normer som existerar i samhället (Eagly & Karuau, 2002). Kvinnor hamnar ofta under kategorin osjälvständig, där kvinnorna beskrivs som mer sympatiska, hjälpsamma, känslösa och snälla. Kvinnorna förväntas vara angelägna med att komma överens

med den omgivning kvinnan befinner sig i (Eagly & Karuau, 2002). Dessa egenskaper och karaktärer som en kvinna förväntas ha i sin omgivning kan också vara egenskaper och en roll som kvinnan förväntas ha med in som ledare. Dessa karaktärsdrag behöver inte alltid passa in på kvinnan. Billing hävdar att det även finns kvinnor med de manliga karaktärsdragen, med menat att de är strikta, tar för sig och är ambitiösa i deras ledarroll (Billing, 2006). Burton och Dimpleby skriver i sin bok att det finns fyra olika typer av ledare, den första ledarstilen är den auktoritära ledaren, denna typ av ledare har karaktärsdrag som inte låter andra personer att fatta beslut eller vara med, en dominerande ledare. Nästa ledartyp är laissez-faire, där det inte är någon speciell som tar ansvar. Den tredje ledarstilen är den demokratiska ledaren, denna typ av ledare främjar andra att vara delaktiga och ta initiativ till de beslutsprocesser som uppstår. Fjärde ledaren står för det kollektiva ledarskapet där mentaliteten är att det inte finns en specifik ledare, alla arbetar tillsammans för att uppnå samma mål och tar beslut tillsammans som en enhet (Dimpleby R & Burton G, 1995).

2.2 Etnocentrism, definitioner i tidigare forskning och genus

Aleksandra Åklund, etnicitetsforskare, menar att kultur är något som används för att förklara utsatta etniska gruppers situation i ett mångkulturellt samhälle. Åklund hävdar att vi dagligen använder oss utav stereotypiska framställningar av kulturskillnader (Ekström & Kroon, 2007).

Ekström och Kroon skriver att invandrare placeras i kulturer som framstår som traditionstyngda och som är oförmögna att adoptera till ”vår” kultur. En sådan förutfattad mening kan skada interaktionen i en förening, organisation, företag eller ett möte mellan individer med olika kulturella bakgrunder (2007).

Följderna blir enligt Åklund att man ofta kopplar föreställda kulturskillnader till sociala problem, vilket därefter stödjer en social rangordning mellan de olika grupperna i samhället. Åklund menar att genom detta så döljs de sociala problem som diskriminering och segregering. Detta är alltså enligt Åklund kulturalisering av sociala problem, som idag präglar europeiska samhället, med kulturskillnader så kommer också social ojämlikhet (Ekström & Kroon, 2007).

Hur man ser på universum och den enskilde individens kultur samt andra kulturer är det som utgör för vad etnocentrism är. När den enskilde individen ser sin kultur som den rätta och den som är den med mest värde är vad etnocentrism handlar om.

För att behärska se bortom sina kulturella ramar och sina egna förutfattade meningar om andra kulturer så krävs det interkulturell medvetenhet, detta för att kunna förstå andra kulturer och andra individer som kanske inte passar in i ens egen bild av det som anses vara det rätta. Förståelsen för individens egen kultur och medvetenheten om sina värderingar, principer och normer är en förutsättning för att sedan kunna förstå en annan kultur och bilda acceptans för skillnader (Hofstede & Hofstede, 2005).

Genom att ha denna medvetenhet med sig så har individen en insikt om hur man tänker och en speciell mental programmering. Individen får en förståelse för att andra individer har en annan mental programmering och det är det som är orsaken till att de inte delar samma tänkande, referenser, känslor, värderingar och agerande. En sådan förståelse och medvetenhet är en viktig faktor för att kommunikationen ska vara positiv och hållbar. Det är en förutsättning inom interkulturell kommunikation att ha medvetenheten med sig för att interaktionen ska vara bra i exempelvis föreningar (Hofstede & Hofstede, 2005).

Kunskapen om en interkulturell medvetenhet är en viktig aspekt för att kunna ha förståelse och för att kunna föra individer från olika kulturella bakgrunder samman. Den interkulturella medvetenheten kan inhämtas men inte av alla. För att individen ska kunna ta in den kunskapen så krävs det att inte vara egocentrisk, känslomässig instabil, ha rasistiska värderingar eller vara politisk extremistisk (Hofstede & Hofstede, 2005).

Organisationer och andra verksamheter som kommer i kontakt med olika kulturer, arbetar med att skapa en förståelse och fokuserar på medvetenhet och attityder om grupper/individens egen kultur på vilka olika sätt kulturerna är olika. Genom att göra detta så får personerna en insikt i den egna kulturens värdemässiga ramar. Det är också viktigt för att kunna exempelvis arbeta tillsammans att man hittar gemensamma intressen eller gemensamma synpunkter, det vill säga likheter för att kunna bygga upp en gemenskap. För att skapa förståelse för ens egen attityd och medvetenhet i kulturen, så analyseras och beskrivs kulturella skillnader i ”assessment system” men också genom klassificeringsmodeller (Hofstede & Hofstede, 2005).

Inställningen hos individer är en viktig aspekt som sätter grunden för hur en interaktion eller samarbete fungerar. Personer med en interkulturell sensitivitet visar en inställning med etnorelativistisk karaktär, något som inte är ett faktum för individer med etnocentrisk inställning. Förståelsen samt acceptansen är två viktiga aspekter för en positiv och hållbar interaktion i exempelvis föreningar eller liknade. Individer med fullständig förnekelse av kulturell skillnad kan utvecklas gradvis till att få en förståelse och acceptans av de skillnader som uppstår mellan kulturer, detta visar en teoretisk modell. Genom en djupare och ökad kulturell sensitivitet så blir individens kompetens för interkulturell kommunikation större och på så sätt även förståelsen och acceptansen för skillnaderna. Det är alltså inte bara medvetenheten om sin egna kulturella programmering och andras som är viktig, utan även den kulturella sensitiviteten (Perry & Shouthwell, 2011).

I tidskriften ” Genus och vithet i den intersektionella vän” tar Katarina Mattsson upp begreppet vithet som kan ses som ett sätt att synliggöra att samhällets raseifiering som skapar underordning och marginalisering och som även formar ett system för privilegier och överordning. I en normativ position i det svenska samhället har det formats en dualistisk uppdelning mellan ”vi och dem”. Genom att förstå de olika gränsdragningarna har ett viktigt bidrag varit att visa hur rasifieringsprocesser skapar normativa diskurser kring svenskhet och en tyst förståelse av vilka kroppar och utseenden som räknas som svenska. I det svenska samhället visas gränsdragningar tydligt när människors utseende inte infriar människors uppfattningar vad som anses vara svenskt. Detta öppnar uppkomande frågor till människor som inte faller in i bilden som ”svensk”. En fråga som utrikesfödda möter i vardagen kan vara ”vart kommer du ifrån? Denna vanliga fråga uttrycker en självklar relation mellan det nationella territoriet och att vissa kroppar och utseenden har formats kring en kollektiv önskan om att lokalisera dessa andra utseenden och ursprung från någon annanstans. (Mattson, 2010).)

2.3 Habermas- Kommunikativa handlandet och tidigare forskning

Jürgen Habermas hävdar att det som gäller för ett samhälle är att behålla projektet med det moderna, viktigt här är att hitta annat att grunda det i än kognitivt-instrumentella förnuftet. Detta omdöme utgår från den västerländska tänkande dominerande modellen som förhåller sig till objektet på två sätt, kognitivt men också instrumentellt. Genom

kommunikativt handlande, så menar Habermas att han har utvecklat ett nytt sätt för samhällsteori. Habermas inriktar sig också på studiet av språket och dess viktiga funktion som ställs inför ett demokratiskt samhälle (Månson, 2010).

Teorin om kommunikativt handlande behandlar tre sammanvävda problemkomplex. Det första är kommunikativ rationalitet, vilket är skeptiskt till sitt innehåll, men kan hantera och motstå den kognitiva- instrumentella förtvining av förnuftet. Det andra problemkomplexet är ett dubbelt begrepp för samhället, som binder samman livsvärlds- och systemparadigmen på mer än bara ett retoriskt sätt. Det tredje och sista är teorin om det moderna, där det förklaras de typer av social patologi, som är ett faktum som idag är tydligare. Det kommunikativa handlandet vill göra det möjligt att få en förståelse för det samhällsreliga livssammanhanget som är det centrala i det moderna paradoxet (Månson, 2010).

Vi får enligt Habermas en möjlighet till förståelse för de enskilda handlingarnas relation till varandra, detta genom det kommunikativa handlandet (Habermas, 1996). När individer får sina handlingar besvarade så bildar individen en medvetenhet om fenomenet. I det kommunikativa handlandet försöker deltagarna nå en ömsesidig förståelse för situationen som står framför individen, detta genom att upprätthålla en relation. För att sedan enas om en gemensam bild och definition av situationen, detta betyder dock inte att premiss och intention likställs (Habermas, 1996).

Vad det kommunikativt handlande belyser är ett handlande som är sammanbundet med giltighetsanspråken, att den som handlar kommunikativt enligt Habermas, ansluter sig med det till de fyra giltighetsanspråken. Det handlar om ett handlande som har att göra med interaktion som i sin tur grundläggs i konsensus om dessa anspråk. Dessa fyra anspråken är sanning, förståelse, riktighet och sannfärdighet, detta genom att handla kommunikativt som man ansluts till dessa anspråk. Sanning, riktighet och sannfärdighet är de giltighetsanspråk som är rationella då de bygger på att individen utgår ifrån att deltagaren i samtalet agerar förnuftigt till det att det uttalandet har prövats (Habermas, 1996).

Genom språket menar Habermas att vi människor kan uppnå enighet. Dock finns det andra förutsättningar som krävs, alla som deltar i samtalet måste ha samma möjligheter

att vara fullvärdiga deltagare i den mån att människor som deltar ska ha samma utrymme i det. Det som Habermas också menar är att utgå från att det är styrkan i bättre argument som vinner. (Larsson, 2010).

En aspekt som är centralt för kommunikativt handlande är att uppriktighet tillsammans med ambition att framföra upplevelser och budskap med möjligast tydlighet (Habermas, 1996). Steinhoff förklarar och skriver att det kommunikativa handlandet är något som kännetecknas av förståelse. Det den här typen av förståelse innehåller nämligen ett erkännande av den andra som en deltagare i kommunikationen, men också ett erkännande av deltagarens giltighetsanspråk. Steinhoff menar dock att det inte alltid behöver betyda att det finns någon form av acceptans eller ett stöd av den andres uttalande (Steinhoff, 2009).

Vidare benämns interaktionen som en tolkningsprocess, där Habermas menar att deltagarna får fram en gemensam situations definition med bidrag av tolkningar, som de bygger upp i ett samspel. Förståelseprocessen blir därför på detta sätt i centrum. Habermas nämner normalfallet som innebär att aktörer förhåller sig till den objektiva världen och i den sociala världen. Habermas menar:

”att desto mindre aktörerna kan förlita sig på att de förstår situationen, desto viktigare blir det att skapa en bakgrundskonsensus som de gemensamt kan bygga upp genom sina tolkningar” (Larsson, 2010 s:56).

Habermas lyfter upp aspekterna med svårigheter som förknippas med kommunikationen av den kulturellt baserade världen. Han ställer sig inför problematiken att de värden inte kan nå fram lika effektivt som yttranden som kännetecknas av dem är sanna. Med det menar Habermas att det är svårt att tränga igenom lokala gränser och få en vidare spridning. Habermas hävdar att det är endast under vissa sociala kulturella villkor som den väsentliga mordaniteten, kan närma sig praktiska frågor av detta slag och nå framgång (Larsson, 2010).

2.4 Motivering till valda perspektiv

Feminismen förklarar den gemensamma kulturen i kvinnoföreningen och ger en förklaring av jämställdheten. Vilka typer av ledarroller det finns i föreningar är en viktig

aspekt för att få en förståelse i varför föreningen fungerar som den gör. Ledarrollen har en stor betydelse i hur föreningen formas och vilka roller alla medlemmar har. Genom att ha förståelse i vilka typer av ledarroller det finns så kan vi också se vilken som går att appliceras på föreningen Olivia och skapa en förståelse för föreningens kommunikation. Feminismen förklarar även den kollektiva identiteten och detta kommer att användas för att se om det finns någon gemensam identitet över föreningen och hur detta fenomen kan förklaras. En annan aspekt inom feminism som är relevant för denna studie är könsidentiteter som ger förklaring på hur omvärlden förväntar sig att de olika könen ska handla.

En annan teori som har varit relevant för studien är etnocentrismen, denna teori förklarar individen eller gruppens sätt att se på omvärlden utifrån sitt eget perspektiv och kulturella ramar, etnocentrismen förklarar det centrala för grupper och individers synsätt. Denna teori ska användas för att se om medlemmarna i föreningen har en kulturell medvetenhet och för att se hur de tolkar andra utifrån deras egna perspektiv.

Teorin om det kommunikativa handlandet beskriver hur deltagarna försöker nå en ömsesidig förståelse för situationen genom att tillsammans upprätthålla en relation för att sedan tillsammans kunna skapa en gemensam bild och definition av situationen framför. Teorin kommer att appliceras och se om det finns ett kommunikativt handlande, det vill säga hur föreningens medlemmar skapar en förståelse samt om de har en gemensam syn över situationen och föreningen. Vi kommer dessutom genom denna teori få en förklaring över språkets roll i föreningen.

3 Syfte

Feminism är ett väldigt omdiskuterat ämne, kvinnor är mer medvetna om deras rättigheter på arbetsmarknaden idag än för 40 år sedan, samhället har gjort en utveckling och fler kvinnor kommer till tals (Månsson, 2010). Kvinnokulturen går att ses som en kultur i sig och det finns flera föreningar som är utav endast kvinnor som tillsammans arbetar för att främja sina intressen (Cramauër, 2000). Samtidigt blir det svenska samhället allt mer mångkulturellt och fler kvinnor med annan kulturell bakgrund känner behovet av att ansluta sig till föreningar för gemenskap. Som Ekström och Kroon beskriver i tidigare forskning av etnocentrism, placeras utrikesfödda i kulturer som framstår som mer traditionstyngda och oförmögna att adoptera till ”vår” kultur i samhället, vilket som i sin tur skadar interaktionen för möten mellan människor.

Eftersom vårt samhälle går att ses som mångkulturellt har vi valt att undersöka en förening som arbetar för att stärka interaktionen mellan kvinnor från olika länder som kan bidra till det kommunikativa handlandet där fler människor kommer till tals i vårt samhälle (Larsson, 2010).

Vårt syfte är att undersöka hur föreningen OliviA i en liten stad i Sverige arbetar med kommunikation och interaktion med kvinnor från olika länder och hur det bildas kultur inom föreningen. Med det vill vi bidra till en kunskap och förståelse för interkulturell kommunikation i en kvinnokultur som har skapats av kvinnor. Vilket sedan kan stärka den feministiska andan samt förståelsen för andra kulturer som bidrar till ett starkt samhälle demokratiskt.

Detta undersöks genom etnografi och kulturstudier med hjälp av intervjuer och observation som metoder. Med hjälp av teorier om feminism, etnocentrism och det kommunikativa handlandet kommer analysen att genomföras på material som distribuerats i olika teman, som ska underlätta för oss att få en förståelse för kulturen, kommunikation och interaktionen i kvinnoföreningen OliviA.

3.1 Frågeställning

- Hur kultur skapas med kommunikation och interaktion i kvinnoföreningen OliviA?

4 Metod

I denna del beskrivs hermeneutik och det kvalitativa perspektivet, som diskuteras efter intervjuer och observation som metod. Därefter beskrivs metoderna konkret om tillvägagångssättet, problem och etiska övervägande kopplas därefter till metoderna.

4.1 Kvalitativ forskningsmetod

Hermeneutik betyder att tolka, förtydliga, översätta, klargöra och utsäga ett forskningsområdes problem (Widerberg, 2002). Intervjuer kan ses som ett synonym till kvalitativ metod som vi anser har varit bäst lämpad till vår forskningsfråga. Intervjuer har genomförts med kvinnor från föreningen OliviA i Oskarshamn. Kvinnorna som har intervjuats har olika kulturella bakgrunder, för att få en förståelse för vad gemenskap, kommunikation och interaktion innebär för de enskilda kvinnorna och hur det fungera i praktiken. Metoden är utförd genom empirisk grund i ställning till att få kunskap från undersökspersoner genom besvarade intervjufrågor. Detta är utfört med åtanke att svaren inte avslöjar sanningen om sociala villkor eller erfarenheter, utan skapar specifika representationer av huvudtemat interkulturell kommunikation och kvinnokultur (Alvesson, 2011). Då människor har en tendens att ibland inte göra de säger att de har gjort, så har vi ställt oss kritiska till att bara använda intervjuer som datainsamling. Vi har också genomfört en observation under en aktivitet som hölls av föreningen OliviA där olika medlemskvinnor med olika kulturell bakgrund fick mötas. Syftet till att observationsstudien genomfördes var för att undersöka de sociala handlingarna utan att förlita oss bara på vad intervjupersonen ansåg som sin sanning (Ekström & Larsson, 2007). Under observationen så fick vi själva följa upp vad som hände under mötesplatsen. Detta bidrog till att vi fick en bredare och en mer riktig bild av situationen

4.2 Urval

Våra 7 stycken intervjupersoner är alla kvinnor och medlemmar i föreningen OliviA i Oskarshamn. Vi har inte fått möjligheten att välja vilka medlemskvinnor vi har intervjuat, eftersom vi och ordförande ansåg att det var bättre att det kom från någon som de hade förtroende för. Allt urval har alltså gått genom ordförande på föreningen OliviA (en gate-keeper). En av de riskerna som finns med gate-keeper är som Trost skriver i sin bok om ”kvalitativa intervjuer” att personen ifråga väljer ut de mest intressanta och kunniga människorna (Trost, 2010). I vårt fall har det rört sig om vilka

kvinnor som känner sig bekväma med att vara respondenter för denna studie och därför anser inte vi att gate-keepern har styrt vårt urval.

4.3 Intervju

Mötesformen valdes genom att ha intervjuer ansikte mot ansikte för att få en större förståelse för kvinnokulturen på förening OliviA i Oskarshamn. Genom att ha två olika träffar med olika avsikter har empirisk datainsamling underlättats. Detta genomfördes genom att först ha ett samtal/intervju med ledningen i OlivA för fördjupad bild av föreningens syfte och kvinnokultur. Därefter har enskilda kvalitativa intervjuer utfärdats av medlemmar med olika kulturell bakgrund i föreningen. Alla intervjuer är genomförda på Oskarshamns bibliotek, platsen valdes för att skapa en neutral situation för både oss som intervjuare och intervjupersonen, med hänsyn till Alvessons utpekande att den fysiska platsen kan ha en inverkan på intervjun (Alvesson, 2011).

Strukturen av intervjufrågorna är ställda genom halvstrukturerade frågor.

Intervjupersonen har i detta avseende haft frihet att uttrycka sekundära teman eller frågor, som inte har haft allt för stora avikelser från vårt forskningstema.

Genom att förstå problematiken i temat som ett komplext område att studera, har vi medvetet tagit hänsyn till språkets roll. Intervjufrågorna var därför utformade som lättförståliga och koncisa. Alvesson nämner utpekande på potentiellt problematiska dominerande former av språkbruk i relation till olika kategorier, frågor rörande kulturer och diskriminering nämns som exempel till detta (Alvesson, 2011).

I fråga om att veta och kunna berätta som Alvesson nämner i sin bok om intervjuer ställs problematiken om svårigheten att uttrycka kunskaper med ord. Detta kan visa sig i att intervjupersonerna besvarar en fråga klumpigt, otydligt och förvirrat (Alvesson, 2011). Majoriteten av de kvinnor vi har intervjuat har inte svenska som modersmål, vilket försvårar att berätta om komplexa områden. I detta avseende har det varit viktigt för oss ge intervjupersonerna tid att förklara vad de menar och i vissa fall har vi gett följdfrågor som ett komplement för att förtydliga om vad de har försökt att säga.

Den romantiska forskaren försöker att få en mer genuin interaktion för att skapa kontakt och förtroende till intervjupersonerna (Alvesson, 2011). Eftersom frågorna har varit utformade till viss del i åtanke att kvinnorna kommer från olika kulturella bakgrunder

har syftet varit att få en förståelse för deras liv. Alvesson beskriver den romantiska förhållningsättet som en ambition att komma närmre ”djupare och mer fullständig föreställning om de aspekter om undersökspersonernas liv som är i störst intresse att förstå” (Alvesson, 2011:s 22).

Eftersom vår studie är utifrån ett kvalitativt perspektiv har vi valt att förhålla oss romanistisk till våra intervjupersoner. Kvinnorna som är intervjuade är alla medlemmar i kvinnoförening OliviA, därför ses deras historieberättande som en förståelse av det som ligger i grunden till deras livshändelser som har gjort att de har gått med i föreningen OliviA.

I denna ståndpunkt har vi hela tiden varit medvetna om att risken finns att intervjupersonernas svar styrs av förväntningar om vad vi vill höra och de sociala normerna för hur de ska uttrycka sig (Alvesson, 2011). Men genom att vi har visat ett förtroende och en ”empatisk förståelse” har vi minimerat riskerna för detta.

4.4 Intervjun som en komplex handling, tre problem som intervjuaren ställs inför

I denna del har vi valt ut tre metaforer av åtta som kan beskrivas som en kritik jämnt emot att ha kvalitativa intervjuer som metod och att vara de romantiska forskarna. Alvesson nämner att metaforer ger en förståelse för vad intervjun rymmer och kritik av föreställningarna i ämnet som kan få konsekvenser för intervjubaserad forskning (Alvesson, 2011).

4.4.1 Social Scen och dynamik

Vi som intervjuare har konstruerat en situation, där vi har velat att våra intervjupersoner ska tala öppet och sanningsenligt så att vi kan använda det som ”data” i en forskningspublikation. Kritiken i detta finns i att det som äger rum i intervjun kan ses som en komplex interaktion, där intervjupersonerna och intervjuaren försöker skapa en viss ordning och strukturera upp situationen på kulturella kunskaper för att minska obehaget i ställningar av makt och ställning (Alvesson, 2011). Genom att göra antydningar och vad vi anser som intressant och ointressant har det krävts aktivitet från oss som intervjuare. För att skapa en så ”bra situation” som möjligt har därför makten legat hos oss som intervjuare att ge avvägning mellan att vara vänlig och samtidigt neutral. Våra frågor har många gånger varit av komplex karaktär därför har vikten i att

försöka vara neutral ibland varit svår, eftersom vi har velat ge dem självförtroende genom att prata om dessa fenomen.

4.4.2 Att berätta moraliska historier och bekräfta sig själv:

Det är vanligt att människor vill ge en bra uppfattning om sig själv och den institutionen som de representerar, att vara medlem i en organisation eller etnisk grupp betyder ofta att man har en känsla av att uttrycka sig i lojala termer. Det i sin tur betyder inte att man utesluter kritik, men i vissa fall omedvetet avhåller sig från att säga en del negativt (Alvesson, 2011). Vi har försökt att få ett förtroende till våra intervjupersoner genom att få dem känna sig bekväma med att våga tala öppet om just eventuella nackdelar inom föreningen.

4.4.3 Att styra in på ämnet- intervjun som identitetsarbete:

Identitet är ett grundläggande i meningsskapande och vad som kommer i uttryck i ett intervjuarbete.

”Identiteter är relationella i den meningen att det finns en situationell och social dimension i det på vilket vi betraktar oss själva” (Alvesson, 2011: s 96).

I vårt fall har samtliga intervjupersoner varit äldre än oss själva. I vissa fall har de varit högutbildade, vilket har gjort att vi och dem i många fall har identifierat dem som de mest kunniga. Samtidigt har just identitetskapandet varit viktigt för vår forskning. Alvesson beskriver att de romantiska forskarna ofta vill skapa en varm miljö, just för att intervjupersonerna skall våga vara sig själv och visa det ”sanna jaget” (Alvesson, 2011). Trots att vi har försökt att skapa denna trygga miljö, finns dock risken att det ”sanna jaget” inte har framträdit, utan det kan också betraktas som en eftersträvad sammanhängande självbild. Eftersom våra frågor har varit fokuserade till kvinnoförening OliviA och att vi inte haft frågor som ”hur ser du på dig själv?” har vi minimerat riskerna för att kvinnorna skulle vilja inta specifika identitetspositioner.

4.5 Observationsstudie

Kvinnoföreningen OliviA anordnar en gång i månaden en aktivitet till sina medlemmar. Dessa aktiviteter varierar och intresset kommer från medlemmarna själva om vad de önskar att göra. Dessa aktiviteter anordnas för att de olika medlemmarna ska ha chans att träffa varandra och integrera med varandra på ett roligt sätt. Syftet med observationen gjordes för att se hur dessa kvinnor med olika kulturell bakgrund fungerade tillsammans och hur interaktion förhöll sig.

Vi gick in med inställningen att ha ett öppet sinne, med det menat ville vi inte konsturera upp en situation i förväg. Detta för att försöka skapa en så naturlig miljö som möjligt när vi var på plats både för oss själva och för kvinnorna vi observerade.

Naturligt är ett begrepp som ska användas med reservation eftersom faktumet att vi var där och observerade inte är fullt naturligt (Ekström & Larsson, 2007).

Vi valde att vara med på en aktivitet som skulle skett även om vi inte hade varit där. Skulle situationen ha varit en experimentell konstruerad så hade det varit onaturlig och personernas handling hade kunnat påverkas. Därför var den naturliga situationen mer passande för denna typ av undersökning.

Observationen ägde rum den 27 april 2015, kvinnorna i föreningen samlades utanför Oskarshamn bibliotek där även vi som forskare närvarade. En kort presentation genomfördes av samtliga och därefter började vi en stadsvandring runt Oskarshamn som också var dagens aktivitet. Som observatörer i denna situation så höll vi oss i bakgrunden och observerade allt som utspelades. Stadsvandringen pågick i en och en halv timme och därefter var det fika hos föreningens ordförandande. Under hela aktiviteten interagerade kvinnorna med varandra och diskuterade olika fenomen, vi som observatörer lyssnade och observerade hur dessa samtal utfördes, vad kvinnorna diskuterade och hur det utspelade sig. Utan att komma in med egna åsikter så höll vi oss utanför samtalsämnen och var bara där för att observera och lyssna. Kvinnorna i föreningen ställde även frågor till oss och var nyfikna på vår bakgrund och våra synpunkter ibland. För att inte skapa en situation där kvinnorna känner sig observerade och ständigt analyserade så besvarade vi och integrerade lite med dem, detta för att skapa den ”naturliga miljön”. Under aktiviteten förde vi inga anteckningar eller inspelningar, detta då den naturliga situationen eventuellt skulle riskerats att bli mer konstruerad. Istället så förde vi anteckningar direkt efter aktiviteten om speciella fenomen och samtal som ägde rum under aktiviteten.

4.6 Kritik mot observation som metod

Viktigt att ta hänsyn till i denna studie är problemet med att inte anteckna under själva observationen samt en idé av en naturlig miljö. Det var viktigare för oss i studien att skapa en naturlig situation, med det finns risken att vi har missat viktig information då vi inte antecknade under observationen. Eftersom inte alla medlemskvinnor var på plats under vår observation blir det svårt för oss att dra en specifik slutsats för interaktionen

mellan kvinnorna i föreningen OliviA. Vår observation blir därför mer av en generell karaktär (Ekström & Larsson, 2007).

4.7 Kvalitativ innehållsanalys

I analysdelen har vi valt att använda oss av kvalitativ innehållsanalys, där fokus läggs på verbalkommunikation, som sedan analyseras med fokus på likheter och olikheter (Bodgan & Taylor, 1998). Vi valde att spela in våra intervjuer när de genomfördes för att inte gå miste om relevant information, intervjuerna har sedan transkriberats. Därefter har vi läst det insamlade materialet upprepande gånger för att få en förståelse och helhetsbild av intervjusagorna.

Materialet är indelade i fyra olika teman, där vi har plockat ut meningsbärande enheter (citater) som sedan har sammanfattats analyserats med våra teorier.

4.8 Etik

Viktigt för vår studie var att våra intervjupersoner skulle känna sig trygga och att deras svar inte skulle bli manipulerade. Detta för att respondenterna ska kunna ge mer ärliga svar och för att skydda identiteten. Därför har vi använt oss utav de fyra huvudprinciperna inom forskningsetiken gällande individens och respondenternas skydds krav. Den första som är Informationskravet innebär att forskarna har som krav att informerar respondenterna och de inblandade om syftet med uppgiften. Nästa är Samtyckskravet där deltagarna i en undersökning har rätt att avbryta medverkan om den vill. Deltagarna bestämmer själva om de vill medverka i undersökningen och kan avbryta när de vill. Efter det kommer Konfidentialitetskravet som innebär att uppgifter om alla de medverkande i undersökningen skall ges största möjliga konfidentialitet samt att personuppgifterna om de medverkande skall skyddas och förvaras på ett sätt att obehöriga inte kan ta del av dem. Det sista kravet är nyttjandekravet som innebär att uppgifter samt datainsamling om och från personer som medverkat endast används för forskningsändamål (<http://www.codex.vr.se/texts/HSFR.pdf>).

Intervjupersonerna, styrelsen i föreningen och de medlemmar som var på observationen har alla fått information om vår undersökning och kandidatuppsats. De har också fått information om vad syftet är med vår forskning samt vad deras roll kommer att vara, detta innan intervjuerna och innan observationen utfärdades. Under intervjuerna har respondenterna även blivit frågade om det gått bra att spela in intervjun för att underlätta transkriberingen. Alla de personer som har haft en roll i vår kandidatuppsats

har informerats om att deras deltagande är frivilligt och att de även kan avbryta intervjun eller liknande när de önskar.

Respondenterna i vår forskning är anonyma, vi har valt detta på grund av att vi inte anser det relevant för vår studie att veta deras riktiga namn.

Efter att ha gett ut all viktig information har respondenterna och alla deltagare i vår studie fått samtycke till vår undersökning. Innan intervjuerna har deltagarna fått information om vart denna studie hamnar och att även andra studenter kommer att ha tillgång till denna undersökning. Vi har varit tydliga med att förklara att inspelning endast är till för att underlätta transkriberingen och för att inte gå miste om delar från intervjun.

5 Empiri & Analys

I detta kapitel kommer den empiriska berättelsen att anföras. Observation av aktivitet inleds för att ge en bild av föreningen OliviA. Därefter är intervjuutsagorna indelade i kapitel som är disponerat med olika teman och kategorier. Under varje tema kommer det citat som har plockas ut ifrån respondenternas intervju. Därefter kommer en återkoppling om vad som sägs och som analyseras med teorier. Detta för att förstå hur sammanhanget mellan citat och teori.

5.1 Empiri av observation och analys av teorier

Förening som har studerats är kvinnoföreningen OliviA i Oskarshamn som är en lokalförening där kvinnor med blandade kulturella bakgrunder bedriver verksamheten. Föreningen grundades år 2007 och har sedan dess varit i utveckling och idag har de ca 50 medlemmar. (<https://internationellakvinnoforbund.wordpress.com/olivia/>).

Föreningen har olika aktiviteter för att uppnå deras mål och på deras hemsida går det att läsa, *"Vi har också föreningsträffar en gång i månaden för trevlig samvaro med internationell touch"* – (<https://internationellakvinnoforbund.wordpress.com/olivia/>).

Varje månad anordnar OliviA en aktivitet där alla medlemmar är välkomna. Ibland är det temakvällar, vilket innebär att kvinnorna är hemma hos en av medlemmarna och där temat brukar vara det land medlemmen kommer ifrån. Under temakvällarna brukar det bjudas på mat och musik och medlemmarna delar med sig av varandras kulturer och traditioner. Enligt ordförande för föreningen så är temakvällarna populära och

uppskattas av alla. Många respondenter har även uttryckt sig om dessa kvällar och beskriver det som ett bra sätt att komma varandra närmare och få en helt annan uppfattning om andra kulturer. Vissa hävdar att alla förutfattade meningar och fördomar försvinner när de får chansen att uppleva en del av den kulturen på ett helt annat sätt än vad man de har förväntat sig. Ordförande förklarar att de får chansen att ställa frågor och bilda sig en djupare kunskap som hjälper till i processen att lära sig om likheter och bilda en gemensam förståelse över olika händelser. Förutom temakvällar så anordnar föreningen andra aktiviteter också, dessa varierar och intresset kommer från medlemmarna själva. Ordförande förklarar att oavsett vad det är för aktivitet så förändras inte syftet med träffarna. Respondenterna vill berätta hur viktiga och givande dessa aktiviteter är. De menar att det är ett bra sätt att skapa förståelse och öppna upp ögonen för vad som finns utanför sitt egna synsätt på världen.

”Vi har dessa träffar för att öka gemenskapen och för att komma varandra lite närmare. Stadsvandringen är till för att lära känna hembygden. Varje månad så anordnar vi en aktivitet och delar upp ansvaret bland medlemmarna så att alla får en chans att lära sig och ta ansvar” – Ordförande för OliviA.

Här talar ordförande om vikten att träffas och göra roliga aktiviteter tillsammans, hon ser på det som viktigt att alla känner sig lika delaktiga och får vara med och ta ansvar. Ordförande talar även om vikten av att dessa träffar ska vara till för att skapa kontakter och komma varandra närmare, detta för att skapa en förståelse och kunskap om andra kulturer. En annan viktig aspekt under dessa aktiviteter är att miljön ska vara positiv och avslappnad för att medlemskvinnorna ska kunna kommunicera med varandra samt skapa en god interaktion, detta är enligt ordförandet syftet med aktiviteterna. Genom medvetenheten om att positiv “anda” skapas av aktiviteter som ska vara till en god interaktion, har etnocentrismen betydelse för hur det skapas. Genom medvetenheten om sina egna värderingar, principer och normer, kan en förståelse för en annan kultur skapas genom acceptans för skillnader. Detta kräver en förståelse för sin egna mentala programmering hos individerna genom att de har olika värderingar, tänkande och agerande. Vilket i sin tur bygger på en hållbar bra kommunikation (Hofstede & Hofstede, 2005).

Aktiviteterna på föreningen OliviA hjälper medlemskvinnorna att få medvetenheten om sina egna värderingar, principer och normer. Men förutsättningen är också att kvinnorna

redan från början har en förståelse för sin egen etnocentrism, annars skulle inte aktiviteterna beskrivas som ett sätt att öka gemenskapen. Utan snarare genom ett sätt för att se bortom skillnader mellan kvinnorna.

För att få en bättre förståelse hur dessa träffar gick till och hur interaktionen mellan medlemskvinnorna fungerade så fanns vi på plats under en stadsvandring i Oskarshamn för att göra en observation. Stadsvandringen hölls av en av medlemmarna som berättade om hembygden. Under denna aktivitet så var det 10 medlemmar på plats och deltog, dessa kvinnor var runt 50 år eller äldre. Vi förstod under stadsvandringen att alla aktiviteter som hålls är utformade på ett sätt som endast ska vara för nöjes skull och precis som ordförande för OliviA nämner; för att komma varandra närmre. Vissa av medlemmarna kände inte varandra från början och fick därför presentera sig för varandra. I en kontext där gemenskap ska bildas passar en positiv miljö väldigt bra för att skapa uppfattningar om varandra. Detta går att förstå genom etnocentrismen, där inställningen hos individer är en viktig aspekt som sätter grunden för hur en interaktion eller samarbete fungerar (Perry & Shouthwell, 2011).

Under stadsvandringen var det svårt för oss att få en klar bild av hur själva samarbetet fungerade i OliviA eftersom stadsvandringen handlade om Oskarshamns historia och samtalen fördes därefter snarare om kvinnornas vardagsliv. Under stadsvandringen var det dock tydligt att vissa av medlemskvinnor vågade avbryta och rättfärdiga fel information och ta mer plats än andra, vilket går att koppla till det kommunikativa handlandet. Steinhoff diskuterar att kommunikationen också är som ett erkännande av deltagarnas giltighetsanspråk som inte alltid behöver betyda någon form av acceptans eller ett stöd av den andres uttalande (Steinhoff, 2009). Vilket i sin tur visar på att interaktionen är som en tolkningsprocess, där Habermas belyser det som att deltagarna får fram en gemensam situationsdefinition med bidrag av tolkningar som bygger upp ett samspel. På så sätt är inte någon specifik aktör i centrum, även om situationen (stadsvandringen) var utformad på ett sådant sätt.

Det viktiga i vår observation blev efter stadsvandringen när alla kvinnorna samlades hos en av medlemskvinnorna för fika. Stämningen var väldigt god och kvinnorna började komma in på sin kulturella bakgrund och vad de var stolta över. Det handlade mycket om mat och liknelser och skillnader i matkulturen, gemensamma intressen nämndes också och vissa av medlemskvinnorna tyckte om att simma tillsammans. Genom att

förstå det ur etnocentrismen, så är föreningen OliviA är en verksamhet som försöker skapa en förståelse som fokuserar på medvetenhet och attityder om grupper/individens egen kultur och på vilket sätt kulturerna är olika. På så sätt har medlemskvinnorna skapat en insikt i den egna kulturens värdemässiga ramar. Vilket just är viktigt för att man ska hitta gemensamma intressen (Hofstede & Hofstede, 2005). Under fikaten började kvinnorna att diskutera Astrid Lindgren, en svensk författare som var igenkänd av alla de kvinnor som medverkade under samtalet. De började diskutera hennes dokumentär och att de skulle se på den tillsammans.

Under denna kväll insåg kvinnorna som integrerade med varandra att även om de kommer från olika delar av världen så har de mycket gemensamt. Även små fenomen fick en betydelse i hur de såg på varandra, de fick en helt annan kontakt och de olika kulturerna "suddades bort". Den känslan vi fick när detta diskuterades var att dessa kvinnor har samma bakgrund, kommer från samma ställe och har samma värderingar. Kvinnorna lämnade allt åt sidan och diskuterade ett helt annat fenomen som skapade känslan av att dessa kvinnor har en gemensam uppfattning.

Habermas diskuterar det kommunikativa handlandet där deltagarna försöker skapa en ömsesidig förståelse för olika situationer som står framför dem, detta skapas genom att upprätthålla en relation. Följderna blir att deltagarna får en gemensam bild och definition av situationen (Haberman, 1996). Detta blev tydligt under samtalet om Astrid Lindgren, då deltagarna började diskutera och fick tillsammans en bild över författaren och hennes filmer och sagor.

5.2 Empiri av intervjuer och analys av teorier

Hur det började:

Vi valde att fråga våra intervjupersoner om deras bakgrund för att finna om det fanns likheter som förde dem samman i föreningen OliviA. Under samtliga svar från respondenterna framkom det att kvinnorna i föreningen hade liknande bakgrund när det rörde sig om arbetserfarenheter. Många av de intervjuade hade arbetat med människor från andra kulturer tidigare och hade ett intresse av att möta människor och kvinnor från andra kulturer, för att lära sig mer och utveckla en kunskap genom möten. Det visade sig också att många hade ett driv inom demokrati och människors rättigheter, något som också var ett bidragande faktor till anslutningen i föreningen. Respondenterna visade ett starkt intresse för föreningslivet, som de beskrev som ett bra sätt att närma sig andra kvinnor och utbyta erfarenheter och intressen. De kvinnor som inte hade erfarenhet av föreningslivet innan de anslöt sig till föreningen OliviA, har uttryckt sig som en bra

erfarenhet, där de får chansen att lära sig allt om föreningslivet. Samtliga respondenter är in-socialiserade i samhället i Oskarhamn och har arbetserfarenhet i det svenska samhället. Det framkom även att respondenter är utbildade på universitetsnivå och har erfarenhet av frågor rörande föreningens målsättning.

”När jag flyttade till Oskarhamn från en förort till en storstad då ville jag ha ett ställe där jag kan träffa andra kvinnor från andra länder, först och främst så ville jag träffa kvinnor som kom från mitt land så jag kunde börja med att prata mitt språk, så jag får känna mig trygg, men oavsett så ville jag träffa kvinnor överlag” – Gabriella

Gabriella förklarar språkets roll och vilken betydelse det har haft på henne. Hon förklarar i intervjun att i den storstaden hon bodde i så kommunicerade hon mycket på hennes modersmål och att det bildade en trygghetskänsla. Hon förklarar även vidare i intervjun att det svenska språket har varit viktig för att hon ska få en full förståelse för dels samhället men också hennes rättigheter. Gabriella poängterar hur viktigt språket är för att få den tryggheten och känna sig säker till att argumentera för sin sak och det personer tror på. Gabriella beskrev att det var viktigt för henne att få träffa kvinnor som pratade hennes modersmål först i den nya staden hon flyttade till. Detta för att hon ville känna sig trygg i den nya orten och för att sedan lära känna andra och socialisera in sig. Detta fenomen går att koppla till Jürgen Habermas teori om språkets roll och funktion i samhället. Habermas menar på att språket har en viktig roll och funktion som ställs inför ett demokratiskt samhälle (Månson, 2010). Då det svenska samhället ses som demokratiskt och även de intervjuade har ett stort intresse för demokrati så har språket en viktig roll även här. För att kunna ställa sig inför de demokratiska frågorna menar Habermas att språket har en relevans (Månson 2010). De olika demokratiska åsikterna respondenterna har är något de kan med hjälp av språket argumentera för. Därför är språket en viktig faktor till demokrati men även trygghet i föreningen.

Gabriella beskrev även behovet av att träffa andra människor, en egenskap att hon ser sig själv som social och har ett intresse av att kommunicera med andra kvinnor från olika kulturella bakgrunder för att känna sig trygg. Genom att komma till en förening som har kontakt med olika kulturer, kan en förståelse byggas upp som inriktar sig på medvetenhet och attityder om individers egen kultur, som också skapar en förståelse för andra kulturer. Genom att träffa andra kvinnor från andra kulturer kan de tillsammans

arbeta för att hitta gemensamma intressen eller synpunkter som bidrar till en gemenskap och en känsla av trygghet (Hofstede & Hofstede, 2005).

”Jag är född och uppvuxen i Sverige och har alltid varit intresserad utav kulturella frågor, jag har jobbat som lärare. Vilket kanske också har gjort att man tycker det är kul att träffa andra och så” – Anna

Anna beskriver intresset av kulturella frågor som hon har fått av tidigare erfarenhet av arbetslivet och intresset i att hon tycker det är kul att möta kvinnor från andra kulturer liksom Gabriella. Detta går att förstå genom Cramauërs syn på feminism och den kollektiva identiteten, som beskrivs genom att en grupp kvinnor, som delar samma intressen, erfarenhet och solidaritet och som går tillsammans och skapar en förening (Cramauër, 2000). Dessa erfarenheter och intressen som kvinnorna i föreningen delar är en stark faktor till att den kollektiva identiteten har skapats i föreningen. På så sätt kan man förstå att ett intresse redan har funnits från början som har bidragit till den kollektiva identiteten som de har på föreningen OliviA som medför trygghet för kvinnorna.

”Jag har jobbat ett antal år på migrationsverket, och då lär man sig väldigt mycket, då lärda man sig.. oj oj min värld vad du är liten” —Gunilla

Utifrån deras erfarenheter förstår vi att deras arbeten har haft stor påverkan av den nyfikenheten som har väckts av att möta andra kvinnor med olika kulturella bakgrunder. Utifrån de svar som respondenterna har gett så blir det tydligt att bakgrunden och hur allt började, är något som har gett respondenterna den inställning de har. Det vill säga att genom intresset för att möta andra kvinnor med olika kulturella bakgrunder och utifrån erfarenhet av liknande möten har intresset utvecklats. Gunilla beskrev hur liten världen kändes, detta i samband med hennes tidigare arbete på migrationsverket. Gunilla beskrev även under intervjun att hon har fått upp ögonen för andra kulturer och även fått det bekräftat, att trots de olika kulturerna så är de väldigt lika. Något som har bidragit till att hennes inställning till mötet med andra människor oavsett kulturell bakgrund är positiv. Respondenterna i vår studie beskriver och förklarar att utifrån deras tidigare erfarenheter så har de lärt sig att acceptera att alla inte är lika och att det är viktigt att ha en positiv attityd till det. Detta går att koppla till etnocentrismen, som beskriver att inställningen hos individer är en viktig aspekt som sätter grunden för hur interaktionen och samarbetet fungerar. Förståelsen samt acceptansen är två viktiga

aspekter för en positiv samt hållbar interaktion i exempelvis föreningar eller liknade (Perry & Shouthwell, 2011).

5.2.1 Interaktion

Hur interaktionen fungerar i föreningen kan bero på olika faktorer, dels bakgrunden och intressen som nämndes ovan. Samtliga kvinnor i våra intervjuer har berättat att interaktionen fungerar bra medlemskvinnorna i mellan. Interaktionen ser dem även som den gemenskap som finns i OliviA och föreningen som en enhet. Respondenterna svar gällande gemenskap, målsättning och interaktion var alla lika varandra. De kvinnor som intervjuades i denna studie beskrev gemenskap som en viktig del i att det skulle vara en välfungerad förening, en av respondenterna beskrev det som en förutsättning. De alla var eniga med i sina svar om att gemenskap fick dem att känna sig trygga och som en del i något större. Följdfrågor ställdes angående ämnet om hur gemenskapen har skapats, men också vad de ansåg att de måste göra för att upprätthålla denna gemenskap. Även här så var det liknande svar från samtliga respondenter, de svar vi fick var att genom respekt, demokrati, acceptans samt genom glädje och möten med människor så upprätthåller de gemenskapen som uppstår via möten och intressen.

“Man plockar ner det till kvinnors liv, flickors liv och det är en kultur i sig. Det är den gemenskapen vi har. Det spelar ingen roll vart vi kommer ifrån, vi är kvinnor och vi vill samma sak, vi önskade samma sak” – Gunilla

Gunilla lyfter fram att det inte spelar någon roll vart medlemskvinnorna kommer ifrån, utan det är delaktigheten av dessa kvinnor som räknas. Inom tidigare forskning av feminism beskriver Fraser det negativa med postkolinismens tids arv. Där vikten av att det måste finnas två kamper. En för ekonomisk omfördelningen och en för kulturellt erkännande av osynliggjorda grupper. Vilket går att förstå genom två olika slags orättvisor, socialt ekonomiska och kulturella (Holgersson, 2008).

Inom föreningen OliviA benämns vikten av att alla är lika värda och alla kvinnor oavsett kulturell bakgrund är välkomna. På så sätt drivs en kamp som innefattar den kulturella aspekten. Samtidigt som kvinnorna har bildat en kollektiv identitet, Cramauër förklarar att den kollektiva identiteten är konstruerad och långvarig genom sociala rörelser, den kollektiva identiteten skapas av en grupp kvinnor som delar samma intressen, erfarenheter och solidaritet (Cramauër, 2000). Respondenterna i föreningen har gemensamma intressen vad det gäller demokrati och kvinnokulturen.. Det som gör

att dessa kvinnor hittar dessa gemensamma intressen och skapar en gemensam kultur är interaktionen under medlemsträffarna men också att de fokuserar mycket på en positiv syn på nya kulturella möten och möte med människor. Många utav de kvinnor som blivit intervjuade förklarar vikten av ömsesidigt respekt, men också att de fokuserar på likheter för att hitta olika gemensamma intressen.

“Att vara delaktig i ett sammanhang där man är respekterad. Ömsesidig respekt och som ger både glädje och att man utvecklas tillsammans. Den känslan får jag och det gemenskap ger mig är trygghet och glädje och tillfredsställelse” – Anna

Anna lyfter fram att det viktiga inom skapandet av gemenskap är att lära känna varandra, som hon beskriver med känslor som innebär glädje, trygghet och tillfredsställande.

En aspekt som är viktigt att bära med sig in i en förening där det förkommer olika kulturer är kunskapen om interkulturell medvetenhet. För att föra individer samman trots olika kulturella bakgrunder så är kunskapen om interkulturell medvetenhet viktig. Denna medvetenhet kan inhämtas, men inte av alla menar Hofstede. Förutsättningar för att förmå sig att inhämta medvetenheten är att individen inte är egocentrisk, känslomässig instabil eller politisk extremist (Hofstede & Hofstede, 2005). Kvinnorna i förening har en stark vilja att lära sig av varandra och skapa förståelse för de olika kulturerna, de visar respekt till medlemmarna och låter alla komma till tals. Detta visar att kvinnorna inte är egocentriska och trots att de har en stark vilja för jämställdhet så är det en politisk fråga som delas av samtliga i föreningen. Något som bidrar till att gemenskapen i föreningen är hållbar och fungerar bra. Annas citat beskriver inte bara interaktionen och gemenskapen utan även ledarrollen. Genom att föreningen har en ledarstil där ansvar delas upp och att alla får sin röst hörd så bidrar det till att kvinnorna utvecklas tillsammans och bildar nya relationer och erfarenheter tillsammans som en enhet. Respondenterna förklarade under intervjun att ansvar delas upp i föreningen för att alla ska få chansen att lära sig, där alla medlemmar för möjligheten att utvecklas tillsammans. Denna typ av ledarstil kallas för den demokratiska ledaren, där ledaren främjar andra att vara delaktiga och ta initiativ. Respondenternas svar visar även tecken på att det finns drag från den kollektiva ledaren där alla arbetar tillsammans som en enhet och fattar beslut tillsammans (Dimbley R & Burton G, 1995).

“Om vi tittar vilka kvinnor som kommer till förening, jo det är lite äldre kvinnor, som har ett intresse i frågan i sig eller intresse av att möta människor. Eller har intresse av att umgås, kanske har de jobbat med saker som rör sig området. [...] Vi vill se att det är yngre också. När det gäller kvinnor som kommer från andra länder, jag tror att de flesta har varit ute i arbetslivet på något sätt, har studerat. Jag tror att det finns många kvinnor som inte har studerat och dem har vi svårt att få fatt i” – Lena

Lena beskriver att intresset som delas av kvinnorna är att skapa en ömsesidig respekt och driva jämställdhetsfrågor framåt. Hon berättar att det är mer äldre kvinnor som söker sig till föreningen OliviA och de kvinnor som har en annan kulturell bakgrund har redan erfarenhet av det svenska samhället och är in socialiserade i Oskarshamns samhälle. De kvinnor med annan kulturell bakgrund än den svenska, som inte har studerat eller har arbetserfarenhet i det svenska samhället söker sig inte till föreningen OliviA.

Habermas beskriver den kulturellt baserade världen som är svår att nå fram till. Problematiken ställs i att tränga igenom lokala gränser för vidare spridning. Vilket endast går under vissa sociala kulturella villkor (Larsson, 2010).

Kvinnor med annan kulturell bakgrund än den svenska har redan erfarenheter av ett svenskt samhälle genom arbete och utbildning. Vilket går att förstå genom väsentliga moderniteten som Habermas lyfter om det kommunikativa handlandet som kännetecknas av erkännande av deltagares kommunikation och deltagarnas giltighetspråk (Habermas, 1996).

Problematiken ställs här för vad kvinnorna måste göra för att kommunikationen inte ska bli ensidig, där det är viktigt att så många människor som möjligt bidrar till den offentliga diskussionen för en utveckling av demokrati inom förening.

5.2.2 Engagemang

Kvinnorna i föreningen är engagerade i att motverka rasismen och öka förståelsen för jämställdhetsfrågor. När de intervjuade kvinnorna i vår studie talar om jämställdhetsfrågor så talar de inte endast om skillnader mellan könen. De vill lyfta fram att tillsammans i föreningen blir dem starka och kan hjälpa andra kvinnor i vardagliga situationer som kan handla om svårigheten att göra sig förstådd i banksammanhang eller liknande. De vill alla finnas till för att hjälpa varandra och sprida kunskap, de tror på att genom att de träffas kan okunskap och fördomar minska. Samtliga av respondenterna har en syn på vad som anses svenskt och för att motverka

en ensidig förening med endast en kultur, så ser dem behovet för att föreningen ska fungera så måste det finnas kvinnor med olika kulturella bakgrunder. Respondenterna nämner vikten i de olika möten de har, många utav de intervjuade refererar till deras temakvällar som ett exempel på ett lyckat sätt att minska rasism och få kunskap om andra kulturer.

“Rasism föddes av okunskap, rädsla att man inte vet någonting, då är man väldigt försiktig. Folk tänker hon är ifrån ett annat land., sen börjar vi prata med varandra och lära känna varandra, då kommer de inte se mig som en person från ett annat land”-
Sarah

Sarah beskriver en känsla hon har fått när hon har träffat på fördomar, hon tror genom att föra en dialog kan synen på henne som en person från ett annat land försvinna och kunskap bildas. Inom etnocentrismen tar Mattson upp att det svenska samhället är uppbyggt i dualistisk uppdelning mellan vi och dem. Vilket i sin tur har lett till att vissa kroppar och utseenden räknas till det svenska. Hon nämner exemplet på att de kvinnor som inte infriar människors uppfattning om vad som anses svenskt, bemöts med frågor som “vart kommer du ifrån,” som är en fråga i sig som uttrycker en självklar relation mellan det nationella territoriet och den kollektiva önskan att lokalisera andra utseenden från någon annanstans (Mattson, 2010).

Det som går att tolkas utifrån dels Sahras citat men även svar från andra respondenter, är att genom att ha dessa träffar som föreningen OliviA har och genom möten med människor så får de inte bara kunskap utan även acceptans. Genom att integrera med varandra och genom att våga vara öppna och ställa frågor i en positiv laddad miljö så ökar chansen för en förståelse, acceptans och att kunskapen bildas. Fenomenet om att acceptera den man själv är och den egna kulturen för att sedan kunna acceptera, går att koppla till etnocentrismen. Där förståelsen och acceptansen är två viktiga aspekter för en positiv och hållbar interaktion i exempelvis föreningar eller möten. Individer som har fullständig förnekelse av kulturella skillnader kan utvecklas gradvis till att få acceptans och förståelse. Genom att få en djupare kunskap och ökad kulturell sensitivitet så ökar individen kompetens för interkulturell medvetenhet och på så sätt även acceptansen och förståelsen för skillnader (Perry & Shouthwell, 2011).

Genom att OliviA ska fungera som en mötesplats för kvinnor med olika kulturella bakgrunder. Så minskar den dualistiska uppdelningen mellan “vi och dem”, kvinnorna får chansen att bortse från sin kulturella bakgrund och en annan identitet kan byggas upp som handlar om intressen och gemenskap, som gör att fördomar minskar. Inom feminismen tar Tolleson Rinehart en kvinnogrups identifiering som är kvinnors känsla av sina anslutningar och närhet till varandra, vilket beskrivs som gemensamma åtagande och delad status. Kvinnor går tillsammans och identifierar sig med kvinnors känslor och bidrar till gemenskap och närhet (Cramauër, 2000).

“För att föreningen ska fungera så är det en förutsättning att medlemmarna har olika kulturella bakgrunder. Det är en förutsättning, annars kan man lägga ner allt. De kvinnor som är med i föreningen och har olika kulturella bakgrunder de lär de övriga medlemmarna väldigt mycket och fördomar minskar. Därför tror jag att det är viktigt och därför tycker jag att det är en förutsättning att det finns andra kulturer än bara den svenska i föreningen OliviA” - Anna

Anna menar att genom att arbeta tillsammans som en enhet, så hittar de det rätta svaret. Anna lyfter fram att det är nödvändigt att ta tillvara på varandras kunskap och att tillsammans så är de starkare. Genom att förstå att medlemskvinnorna har gått tillsammans i föreningen OliviA för att öka jämställdheten är som i vad Tolleson Rinehart beskriver att gruppidentifikationen är som ett erkännande till förhållandet till den politiska världen är åtminstone delvis speciellt formad genom att vara man eller kvinna (Cramauër, 2000). Vilket bekräftas i att OliviA är en kvinnoförening som fokuserar på kvinnors rättigheter i sociala och ekonomiska sammanhang.

5.2.3 Föreningslivet

Föreningslivet i Oskarshamn är något som är vanligt enligt respondenternas svar. I Oskarshamn finns det olika typer av föreningar bland annat kvinnoföreningen OliviA som är vad vice ordförande väljer att kalla det för “paraplyförening”, det vill säga en förening under IKF (internationella kvinnoföreningen). Respondenterna är delaktiga i föreningslivet och har olika roller. Genus och ledarrollernas betydelse för föreningen OliviA är vad som respondenterna anser bidrar till demokratin inom föreningen. Inom föreningen OliviA försöker de rotera maktpositionen om vem det är som är ordförande. Detta för de vill att alla medlemskvinnor ska vilja vara delaktiga och på så sätt förstärka gemenskapen och kommunikationen inom föreningen. Enligt respondenterna så delar

föreningen upp ansvaret under olika ansvarsområdena till medlemmarna. Det visar på att föreningen vill upprätthålla en demokratisk funktion i föreningen och en hållbar positiv anda. Många utav de som intervjuades ansåg även att genom att ha ett roterade ansvarssätt så utvecklas alla tillsammans och får möjligheten att lära sig allt om organisationskommunikationen.

“Från början när det blev ordinarie styrelse, så var jag ordförande. Där satt jag i 2-3 år, sen tog en annan över och därefter vår nuvarande ordförande. Vi försöker liksom roterar positionen, för min egen del vill jag inte sitta så länge. Men vi har svårt att hitta folk till styrelsen, så därför sitter jag fortfarande i styrelsen [...] nu är jag kassör!– Sarah

Sarah berättar att hon har varit ordförande för föreningen OliviA, hon är fortfarande med i styrelsen och tar beslut, något som hon inte anser hade behövt göra längre, eftersom hon redan har fått ta del av den maktpositionen. Inom feminismen diskuteras olika ledarrollers betydelse, Burton och Dimbleby beskriver olika typer av ledarroller som kan existera i föreningar. En av ledarstilen är utav karaktär att alla får vara med i beslutsfattande situationer och att alla medlemmar uppmuntras till initiativ. En annan ledarstil är den kollektivistisk ledaren som utgår efter att alla tillsammans fattar beslut som en enhet, där inte någon specifik ledare är utpekad (Dimbleby R & Burton G, 1995). I föreningen OliviA, att utläsa från intervjupersonernas svar så är ledarstilen i karaktär av både den demokratiska och kollektivistiska ledaren. Alla medlemmar uppmuntras till att vara delaktiga i beslutsfattande i den mån att de sitter i styrelsen. Samtidigt som föreningen ska fungera tillsammans som en enhet, där alla röster är lika mycket värda och respekterade.

När kvinnorna tillsammans i föreningen går tillsammans och fattar beslut går också att förstå genom Habermas teori om det kommunikativa handlandet. Deltagarna som är i detta fall medlemskvinnorna i föreningen försöker att nå en ömsesidig situation som står framför dem. För att sedan enas om en gemensam bild och bild av situationen (Habermas, 1996). Här ställs också språkets betydelse inför demokratin i föreningen. Genom språket menar Habermas att vi människor kan uppnå enighet. Dock så måste alla som deltar i samhället ha samma möjlighet att vara deltagare genom att alla ska ha samma utrymme i det (Larsson, 2010).

”Tyvärr så är det inte alltid perfekt i föreningen. Ibland härmar vissa kvinnor männens sätt att vara, alltså för att få makt och ta plats. Det är som sagt inte alltid perfekt men vi är väldigt demokratiska i vår förening och alla får komma till tals. det är viktigt att alla behandlas med respekt och att alla får komma till tals och det jobbar vi med tillsammans” - Laura

Laura berättar att det finns vissa av medlemskvinnorna som tar större plats inom föreningen, vilket hon beskriver att de härmar männens sätt att vara.

Billing hävdar att det även finns kvinnor med de manliga karaktärsdragen så som strikta, som tar för sig och är ambitiösa i deras ledarroll (Billing, 2006).

En annan teori som kan förklara varför vissa kvinnor tar större plats är Chodorow teori om modersfunktion. Hon påpekar hur annorlunda den sociala miljön upplevs redan som små barn och att det är framförallt hur mödrar tar hand om barnen. Detta har som följd hur personlighetsutveckling kommer att ske för de olika könen. En mamma ser sin dotter som mer lik sig själv vilket bidrar till dottern får sin identitet inom ramen för mammans relation. När det gäller sonen så blir han som en motpol till mammans identitet och därför blir sonen mer förenad med mer erfarna ego gränser. Detta är ett fenomen som kan förankras i hur vissa karaktärsdrag kan skiljas åt beroende uppväxten (Månsson, 2015).

”Jag tror att man kan ha nytta i en förening som denna att bara vara kvinnor, inte bara för att kvinnor med olika kulturella bakgrunder har olika syn på männen men också för att man får en mer avslappnad miljö och att man får mer utbyta av varandra och man kan öppna upp sig mer eftersom att det inte finns några spänningar” - Anna

Inte bara Anna utan samtliga av våra representanter för denna studie, hävdar att det hade funnits skillnader om män varit med, detta då de anser att miljön i föreningen med bara kvinnor är mer tryggare och öppen. Respondenterna menar också på att männen tar för mycket plats och att föreningen är en plattform för att kvinnor ska få chansen att delta. De tror även att färre kvinnor hade varit med om även män hade varit med i föreningen. Billing menar att den konstruerade manliga karaktären är att de är strikta, tar plats och tar för sig. Medan kvinnorna har karaktärsdrag som är en motsats till mannens och förväntningarna på kvinnan är att hon är mer känslig och omhändertagen. Den sociala

konstruerade synen kan förklara varför kvinnorna känner att de får en chans att få ta de rollerna som oftast är utdelade till männen, om inte det är män med i föreningen. Detta förklarar även varför de känner sig tryggare och att de upplever att det finns mindre spänningar (Billing, 2006).

Respondenterna visar på att de har en interkulturell medvetenhet och ser på situationen att fler kvinnor vågar komma om det är, endast är bara kvinnor. Detta då de anser att kvinnorna vågar öppna upp sig mer om det bara är kvinnor i föreningen. Dessa kunskaper har respondenterna enligt sig själva fått utav erfarenhet och interkulturell kompetens som beskrivs i etnocentrismen. Inom interkulturell kommunikation så är det en förutsättning att ha förståelse men också att ha en medvetenhet med sig i en interaktion inom en förening (Hofstede & Hofstede, 2005).

5.2.4 Synen på föreningen OliviA

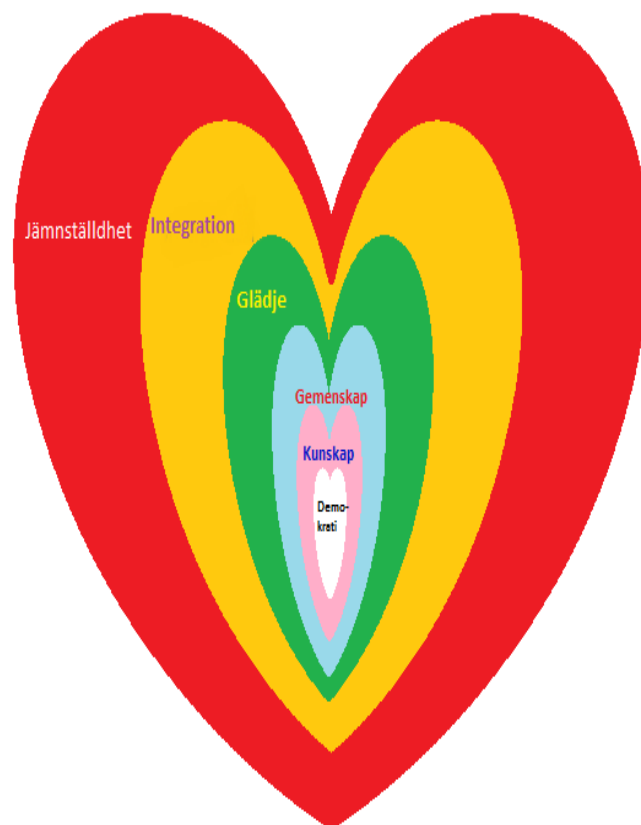
Vi ställde frågan "beskriv OliviA med tre ord" för att förstå vad respondenterna tycker att föreningen OliviA är för dem. De ord som alla respondenter tyckte de kände för OliviA var gemenskap, integration, jämställdhet, demokrati och kunskap. De såg det som deras nyckelord som beskriver mentaliteten och föreningen som helhet. Utifrån de svar som respondenterna gav så blev det tydligt att föreningen fokuserar på likheter, kunskap och glädje. Dessa verktyg är enligt våra respondenter ett krav och en anledning till att motverka rasism och öka jämställdheten. Det är också enligt respondenterna anledningen till att kvinnorna känner gemenskap samt att integrationen fungerar väl. Vilket kopplas till etnocentrismen att genom en djupare och ökad kulturell sensitivitet så blir individens kompetens för interkulturell kommunikation och mötena större och på så sätt även förståelsen och acceptansen för skillnaderna och likheterna. På så sätt är det inte bara medvetenheten om sin egna kulturella programmering och andras som är viktig, utan även den kulturella sensitiviteten (Perry & Shouthwell, 2011).

Respondenterna menar att de har en gemensam kultur och en gemensam identitet utifrån att de strävar efter samma mål. Något som återigen går att koppla till den kollektiva identiteten som skapas genom en grupp som delar samma intressen, erfarenheter och solidaritet (Cramauër, 2000). Vidare belyser respondenterna svar att föreningen OliviA är ett feministiskt initiativ, som går att koppla till den feministiska identiteten som Cramauër presenterar av de tre huvudkomponenterna som innefattar: engagemang i kollektiva åtagande i kvinnorörelsen, den kollektiva identiteten som baseras på genus och egalitära könsrollsövertygelser och en kvinnogrupsidentifiering, som är en känsla

av sina anslutningar och närhet tillsammans vilket bidrar till gemenskap (Cramauër, 2000).

Hjärtat.

För att presentera de svar och föreningens bild av respondenterna, så har vi valt att göra en symbol. Hjärtat representerar OliviA och i hjärtat så är det mindre hjärtan, där varje del har sin betydelse. Alla dessa begrepp är nyckelord som respondenterna valt för att beskriva föreningen. De två största är jämställdhet och integration, därefter kommer glädje och gemenskap och slutligen valde de kunskap och demokrati som nyckelord för att beskriva vad de tycker att OliviA är.

6 Slutsats och diskussion

- Hur kultur skapas med kommunikation och interaktion i kvinnoföreningen OliviA?

Studien har visat att kvinnoföreningen OliviA med medlemmar från olika nationaliteter har skapat en gemensam kultur. Denna kultur som har byggts upp är av kvinnor med olika kulturella bakgrunder som tillsammans har ett intresse att öka kunskapen om jämställdhetsfrågor och motverka rasismen. På så sätt kan man se föreningen som, dels en kvinnokultur som handlar om ett gemensamt ämne och det centrala är kvinnans roll i samhället (Cramauër, 2000). Men också som en mötesplats för kvinnor med olika kulturella bakgrunder att få chansen att träffas.

Kommunikationen skapas genom att kvinnorna faktiskt träffas och tar del av varandras kulturer, aktiviteter. Att informera kunskap används som kommunikationsverktyg för att bilda en så bra interaktion som möjligt. Studien har visat att genom att skapa en icke dömande kunskap och genom att fokusera på positiva aspekter så är chansen större att interaktionen fungerar bättre och att det skapas en respekt över föreningen och mellan medlemmarna.

Nyckelorden som är interaktion, gemenskap, kultur, jämställdhet, demokrati och glädje är ord som beskriver kvinnornas synsätt, dels deras egen kultur och andras. Under intervjuerna som gjordes så kunde vi se ett tydligt mönster på vad som driver dessa kvinnor framåt och de karaktärsdrag som bidrar till en gemenskap samt till att tillsammans uppnå föreningens mål. Respondenterna är positiva till att lära sig om andra kulturer, de fokuserar på att se likheter och vill komma varandra närmare. Detta för att skapa en egen uppfattning om andra kulturer och lära sig, istället för att utgå från förutfattade meningar.

Kvinnorna har stora ambitioner och en stark vilja att påverka och bidra. Alla bidrar på sitt eget sätt och de delar gärna med sig från sina erfarenheter och upplevelser. Kommunikationen som sker är därför alltid av ett positivt syfte att förmedla och bilda en kunskap. Förutsättningen är att de kvinnor som kommer till föreningen OliviA inte har extrema fördomar. Skulle kvinnorna ha det så skulle

resultatet visat på något annat. Därför visar kunskapen om interkulturell medvetenhet som viktigt för medlemskvinnorna i föreningen OliviA.

Eftersom inte det interkulturella medvetenheten kan inhämtas av alla, får därför kunskapen från medlemskvinnorna inte vara egocentrisk, eller känslomässigt instabil med rassistiska värderingar eller extremistisk inom politiken (Hofstede & Hofstede, 2005). Frågan väcks därför hos oss som skribenter i denna studie om det endast är kvinnor som har ett intresse för andra kulturerer och har en ökad interkulturell kompetens som söker sig till föreningen OliviA.

Bland de kvinnor som är födda i Sverige visas det tydligt att samtliga har tidigare erfarenhet av att arbeta med människor med andra kulturella bakgrunder. Medan kvinnor som är utrikesfödda visar ett tydligt mönster på att de redan är in-socialiserade i det svenska samhället och att de är öppna för att lära sig mer om dels den svenska kulturen men också om föreningenslivet och de aspekter som innefattar föreningen. Därför skapas kulturen genom att kommunikationen inte får vara negativ i den mån av extrema fördomar och rassistiska handlingar inte existerar i interaktionen.

Under denna studie blev det tydligt att interaktionen mellan kvinnorna var bra, en följdfråga blev därför varför interaktionen fungerade bra? En av de aspekter som har visat sig ha en stor betydelse i vår undersökning och som är en anledning till att interaktionen var välfungerad är ledarstilen i föreningen. Vi som forskare har sett att respondenterna är nöjda över hur det fungerar i föreningen och väljer dessutom ord som glädje för att beskriva föreningen. De kvinnor som sitter i styrelsen delar upp ansvaret till alla medlemmar och medlemmarna uppmuntras till att ta ansvar och till att vara med i beslutsfattandeprocesser. Studien har visat att denna typ av ledarroll har fungerat väl i kvinnoföreningen OliviA och är något som våra respondenter i undersökningen har sett som något positivt. De ser det som något bra då alla medlemmarna får en chans att lära sig allt om föreningslivet och för att det skapar en känsla av samhörighet och att föreningen blir en enhet som tillsammans fattar beslut. Det har även visat sig att denna typ av ledarstil bidrar till en viss trygghet, med det menat att de medlemmar som får ta på sig ansvar har visats få en känsla av att de är en del av något större. Den typ av ledarstil som finns i föreningen OliviA är demokratisk ledarstil där alla uppmuntras att vara med och att vara delaktiga, men vi som forskare i denna studie kunde även se att föreningen innehöll till en viss grad av en kollektivistisk ledarroll utifrån det att de

samarbetar som en gemensam enhet för att uppnå de mål som finns inom föreningen (Dimbleby R & Burton G, 1995).

Eftersom att inte alla får komma till tals i denna studie, kan vi inte dra några specifika slutsatser att alla medlemmarna ser på föreningen OliviA som en mötesplats för interaktion, gemenskap, jämställdhet och glädje. Vi kan inte svara på om negativa aspekter om föreningen OliviA hade dykt upp om vi hade haft fler intervjupersoner som hade fått uttala sig. Av alla 50 medlemmar är det endast en liten andel av kvinnor som har fått komma till tals och intervjuas. Kvinnorna som är intervjuade är dessutom medvetna om vad jämställdhet står för och alla har ett intresse av att möta ny människor och att arbeta med demokratiska frågor rörande mångfald. Alla svar kan därför ses som en aning liknade och trovärdigheten om att det faktiskt är så bra som det beskriver i frågesätts av oss. Dels därför gjordes det även en observationsstudie i hopp om att fler medlemmar skulle dyka upp, medlemmar som inte hade intervjuats.

Därför kan vi bara koppla den feministiska kollektiva identiteten till de kvinnor som är representanter för denna studie, dels för att inte alla medlemmar var representativa men också för att inte alla var med under observationen.

Den feministiska andan rör sig inte bara om kvinnors lika rätt till lön utan snarare om att offentliggöra kunskap till kvinnor inte är medveten om kvinnans rättigheter i det svenska samhället. Vilket precis som Fraser och Butler också diskuterar i den nutida forskningen om att det måste finnas två kamper inom feminism, som är för den ekonomiska omfördelningen och kulturellt erkännande av osynliggjorda grupper. Genus och ras är både två orättvisor som måste botas genom att göra lika rätt för manligt och kvinnligt lönarbete och genom att kulturella orättvisor måste synliggöras för samhället (Holgerson, 2008).

Varför har kvinnoföreningen OliviA i Oskarshamn lyckats så bra med att skapa en mötesplats för kvinnor med olika kulturella bakgrunder? Oskarshamn kan geografiskt ses som ett litet samhälle i Sverige. Våra tankar går därför till att kvinnor har ett större behov att ta del av det svenska språket och att bli en del i samhället på en mindre ort i Sverige. Precis som en av våra intervjupersoner nämnde hade hon inte behovet på samma sätt att tala det svenska språket när hon bodde i Rinkeby i Stockholm. Hon hade redan en gemenskap av att människor delade hennes kulturella bakgrund, talade hennes

språk och hon kunde kommunicera och göra sig förstådd och på så sätt hade hon trygghet. På samma sätt som Habermas beskriver svårigheten med kommunikation till den kulturellt baserade världen genom att tränga i genom lokala gränser för vidare spridning (Larsson, 2010). Därför blir Oskarshamn som ett geografiskt område där behovet av att träffa andra människor väcks och demokratin byggs upp genom att ansluta sig till en förening för att träffa andra kvinnor och dela erfarenheter och åsikter och tillsammans arbeta för gemensamma mål.

6.1 Vidare forskning

Genom att använda sig och jämföra två kvinnoföreningar hade eventuella brister inom föreningen OliviA blivit tydligare. Resultatet hade kanske visat på en mer jämlik infallsvinkel av negativa och positiva aspekter inom föreningen. En mer generell slutsatts om vad kultur inom en kvinnoförening står för och vilka kommunikativa verktyg som krävs hade också blivit mer precisa. Genom att jämföra två föreningar hade vi också kunnat utläsa mer om vad det är för typ av kvinnor som söker sig till kvinnoföreningar. Skulle det finnas skillnad om det var yngre kvinnor med i föreningen och finns det olika typer av ledaroller för en välfungerande förening? Dessa frågor hade bidragit mer till själva kommunikationen inom förening och en mer spännande forskning om hur interaktionen faktiskt fungerar på olika föreningar. En annan fråga som väckte ett intresse under studien är att medlemskvinnorna är runt 50 år eller äldre, vad kan detta bero på och hur får man flera unga kvinnor att integrera med kvinnorna i föreningen och ansluta sig till OliviA?

Referenser

Tidskrifter:

Eagly, Alice H. & Karau, Steven J. (2002). *Role congruity theory of prejudice toward female leaders*. *Psychological review*, 109(2002):3, s. 573-598

Göransson, Anita (2008). *Klassbegreppets återkomst*. *Tidskrift för genusvetenskap*, 2008:3/4, s. 27-30

Halsaa, Beatrice (1987). *Har kvinnor gemensamma intressen?*. *Kvinnovetenskaplig tidskrift*, 8(1987):4, s. 42-56

Holgersson, Ulrika (2008). *Klass och postmodernism: ett feministiskt val*. *Tidskrift för genusvetenskap*, 2008:3/4, s. 61-84

Laura B. Perry & Leonie Southwell (2011) *Developing intercultural understanding and skills: models and approaches*, *Intercultural Education*, 22:6, 453-466

Ridgeway, C (2001). *Gender, status and leadership*. *Journal of Social Issues*, 57, 637-655

Litteratur:

Alvesson, Mats (2011). *Intervjuer: genomförande, tolkning och reflexivitet*. 1. uppl. Malmö: Liber

Billing, Yvonne Due (2006). *Viljan till makt?: om kvinnor och identitet i chefsjobb*. Lund: Studentlitteratur

Camauër, Leonor (2000). *Feminism, citizenship and the media: an ethnographic study of identity processes within four women's associations*. Diss. Stockholm : Univ

Dimbleby, Richard & Burton, Graeme (1995). *Kommunikation är mer än ord*. Lund: Studentlitteratur

Ekström, Mats & Kroon, Åsa (red.) (2007). *Paketerad politik: elva essäer om journalistik och medier*. Stockholm: Carlsson

Ekström, Mats & Larsson, Larsåke (red.) (2007). *Metoder i kommunikationsvetenskap*. 2. uppl. Lund: Studentlitteratur

Habermas, Jürgen (1996). *Kommunikativt handlande: texter om språk, rationalitet och samhälle*. 2. uppl. Göteborg: Daidalos

Hofstede, Geert & Hofstede, Gert Jan (2005). *Cultures and organizations: software of the mind : [intercultural cooperation and its importance for survival]*. Rev. and expanded 2. ed. New York: McGraw-Hill

Månson, Per (red.) (2010). *Moderna samhällsteorier: traditioner, riktningar, teoretiker*. 8. uppl. Stockholm: Norstedt

Taylor, Steven J. & Bogdan, Robert (1998). *Introduction to qualitative research methods: a guidebook and resource*. 3. ed. New York, N.Y.: Wiley

Steinbock, Uwe (2009). *The philosophy of Jürgen Habermas: a critical introduction*. Oxford: Oxford University Press

Widerberg, Karin (2002). *Kvalitativ forskning i praktiken*. Lund: Studentlitteratur

Elektroniska källor:

Etik och Moral:Tillgänglig:

(<http://www.codex.vr.se/texts/HSFR.pdf>). Hämtad 2015-04-27

Föreningen OliviA's Hemsida, Tillgänglig

(<https://internationellakvinnoforbund.wordpress.com/olivia/>). Hämtad, 2015-05-20

Larsson, Inger Avhandling.

Larsson, Inger (2010). Att bygga broar över kulturgränser [Elektronisk resurs] : om svenskars kommunikation med icke-svenskar vid arbete utanför Sverige. Diss. Lund : Lunds universitet, 2010

Tillgänglig på Internet: <http://www.lu.se/o.o.i.s?id=12588&postid=1580770> Hämtad, 2015-05-20

Nationalencyklopedin, kvinnokultur,

<http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/kvinnokultur>, hämtad 2015-05-20

Intervjureferens:

Individuella intervjuer med medlemmar från föreningen OliviA, Plats: Oskarshamn, Genomförd 2015-04-17

Intervju/möte med Styrelsen OliviA, Plats: Oskarshamn, Genomförd 2015-04-13

Observationsstudie med föreningen OliviA, Plats: Oskarshamn, Genomförd 2015-04-27

Bilagor

Bilaga A Intervjufrågor

* forskningsetik.

- C-uppsats - Teorier
- Anonyma (skyddad identitet)
- Diva
 - Får vi spela in?

- Vi måste hålla oss objektiva och därför får vi inte vara med och diskutera.
- Tolka svaren utifrån teorier för att besvara forskningsfrågan.

FRÅGOR!

Berätta lite om vem du är (INTE NAMN – ANONYM)

- Jobb
- Utbildning
- Familj
- Övriga intressen?

Hur fick du reda på organisationen OliviA?

Vad var det som fick dig att gå med i föreningen OliviA?

- * Intressen
- *Träffa Andra
- * Gemenskap....

Vad tycker du att OliviA står för?

Är det något som du kan ställa dig bakom?

Är det något i OliviAs verksamhet som du inte håller med om/ eller tycker kan bli bättre?

Hur tycker du att föreningen OliviA arbetar i praktiken med att minska rasism?

Hur tycker du att föreningen OliviA arbetar i praktiken med att öka jämställdheten?

Vad är jämställdhet för dig?

Beskriv OliviA med tre ord!

